

FINANCIËLE VERANTWOORDING 2020 van het COA

Inhoudsopgave

1. Bestuursverslag.....	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Beeld van het jaar 2020.....	4
1.3 Governance	8
1.4 Financiële sturingsrelatie met het ministerie van Justitie en Veiligheid	11
1.5 Financiële resultaten 2020.....	12
1.6 Nevenfuncties bestuur COA	13
1.7 Bedrijfsvoeringsparagraaf 2020	13
1.8 Verklaring van het bestuur	16
2. Jaarrekening 2020.....	18
2.1 Balans per 31 december (na resultaatsbestemming)	18
2.2 Rekening van baten en lasten over de jaren	20
2.3 Kasstroomoverzicht over de jaren.....	21
2.4 Toelichting op de jaarrekening.....	22
2.4.1 Algemeen	22
2.5 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening	24
2.5.1 Grondslagen waardering van activa en passiva	25
2.5.2 Grondslagen voor resultaatbepaling	30
2.5.3 Grondslagen voor opstelling van het kasstroomoverzicht	30
2.6 Toelichting op de balans	31
2.6.1 Immateriële vaste activa.....	31
2.6.2 Materiële vaste activa.....	32
2.6.3 Vorderingen.....	33
2.6.4 Liquide middelen	34
2.6.5 Eigen vermogen	34
2.6.6 Voorzieningen	36
2.6.7 Langlopende schulden.....	37
2.6.8 Kortlopende schulden en overlopende passiva.....	38
2.6.9 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	40
2.7 Toelichting op de rekening van baten en lasten	41
2.7.1 Toelichting baten.....	41
2.7.2 Toelichting lasten	44
2.7.3 Toelichting op het kasstroomoverzicht	51
2.7.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)	52
3. Overige gegevens	54
3.1 Gebeurtenissen na balansdatum	54
3.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	54
Bijlagen.....	60
Bijlage 1 Opbrengstverantwoording opdrachtgever 2020	61
Bijlage 2 Bezettings- en capaciteitsgegevens.....	66
Bijlage 3 Financiële meerjarenoverzichten 2016 – 2020	69
Bijlage 4 Specificatie Europese subsidies.....	71
Bijlage 5 Overzicht afrekening projecten ministerie SZW	72
Bijlage 6 Principes Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners	73
Bijlage 7 Strategische risico's en interne beheersing.....	77

1. Bestuursverslag

1.1 Inleiding

Dit is de financiële jaarverantwoording 2020 van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers, het COA. De financiële verantwoording wordt na goedkeuring gepubliceerd op [de website van het COA](#) en is voor iedereen toegankelijk. Het COA legt maatschappelijk verantwoording af met een apart jaarverslag, met dit jaar als titel ‘Ongekende wereld’.

In de Wet Centraal Orgaan opvang Asielzoekers zijn de taken van het COA vastgelegd. Het COA biedt asielzoekers leefbare en veilige opvang en begeleidt hen naar een toekomst in Nederland of daarbuiten, in samenwerking met partners in de samenleving.

Het COA is een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) en valt onder de politieke verantwoordelijkheid van de staatssecretaris van JenV. Conform de bekostigingsafspraken tussen het COA en JenV stelt het COA na afloop van het boekjaar een financiële verantwoording op, bestaande uit een verslag van het bestuur, een bedrijfsvoeringsparagraaf en een jaarrekening. Op deze manier wordt conform de afspraken verantwoording afgelegd aan de eigenaar en financieel afgerekend met de opdrachtgever van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV). Daarnaast wordt via bijlage 5 van deze jaarrekening verantwoording afgelegd over de subsidie die het COA van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) ontvangt voor de begeleiding en inburgering van de bewoners.

De financiële verantwoording is opgesteld op basis van de daaraan te stellen wettelijke eisen, waaronder artikel 35 van de Kaderwet ZBO, de waarderingsgrondslagen zoveel mogelijk overeenkomstige toepassing van titel 9 boek 2 BW, de richtlijnen voor de jaarverslaggeving en de Wet normering topinkomens (WNT).

1.2 Beeld van het jaar 2020

Ontwikkeling bezetting en capaciteit

Bij de start van 2020 was de verwachting dat de bezetting van het COA zou toenemen en dat we gemiddeld 31.160 bewoners zouden opvangen. De capacitaire druk werd in het begin van het jaar zo groot dat incidentele capaciteit in Wassenaar (Duinrell) werd ingezet en zelfs noodopvang in twee evenementenhallen volop in voorbereiding was. Echter, voordat deze in gebruik genomen konden worden brak de corona crisis ook in Nederland uit en was het inzetten van deze noodopvangplekken niet meer mogelijk in verband met de RIVM-richtlijnen.

Vanaf maart is de impact van corona groot geweest, het asielproces is tijdelijk opgeschort en diverse grenzen in Europa waren (tijdelijk) gesloten. De asielketen kwam tot stilstand. Hoewel het asielproces uiteindelijk weer werd opgestart, hebben coronamaatregelen het hele jaar grote impact gehad. De corona-pandemie heeft ervoor gezorgd dat de bezetting over heel 2020 redelijk stabiel is gebleven.

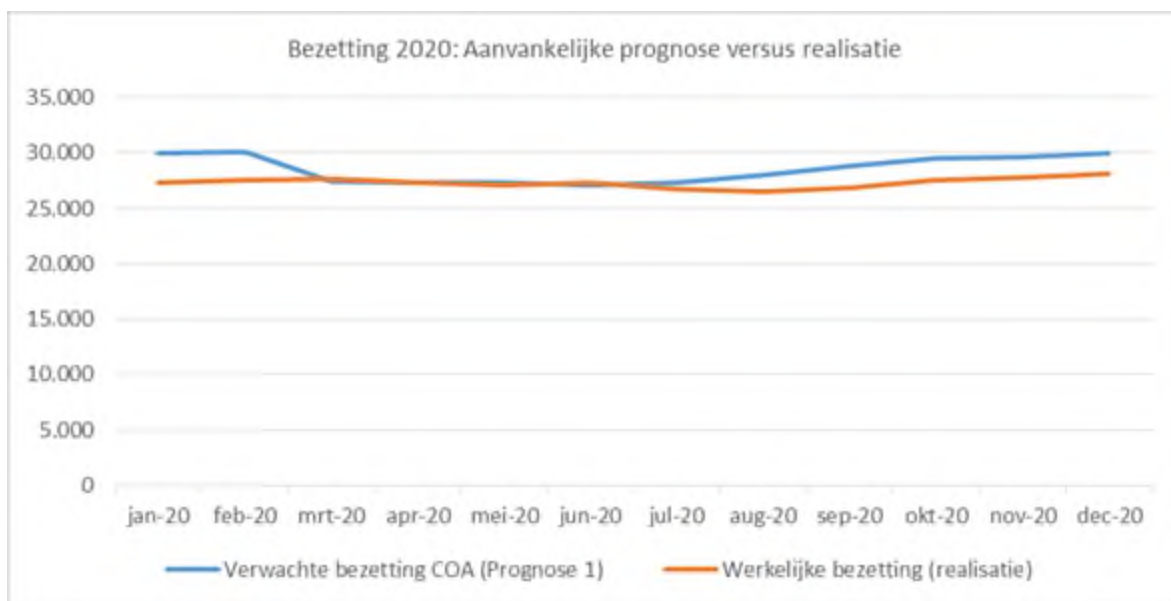
Zowel de instroom als de uitstroom waren fors lager dan verwacht. De instroom liep na de eerste corona-maatregelen zeer sterk terug, ook de uitstroom van vergunninghouders stagneerde. Na het versoepelen van de maatregelen nam zowel de instroom als uitstroom weer toe, de bezetting bij het COA nam eind 2020 toe tot 28.166 bewoners.

Eind 2019 is vanuit de Landelijke Regietafel Migratie & Integratie hulp gevraagd aan de commissarissen van de Koning om op korte termijn extra plekken te realiseren en aflopende

bestuursovereenkomsten te verlengen. Het laatste is op één sluiting na zeer goed geslaagd, het realiseren van extra opvangplekken verliep minder succesvol. In 2020 is een aantal geplande nieuwbouwlocaties geopend. De druk op de capaciteit is echter het hele jaar onverminderd hoog gebleven en het is op verschillende momenten spannend geweest of we iedereen een bed konden blijven bieden.

De bezetting op alle locaties was erg hoog, wat mede door de impact van coronamaatregelen tot problemen leidde in verband met de beperkte ruimte op locaties. De hoge bezetting manifesteerde zich met name op een aantal modaliteiten zoals de Proces Opvang Locatie (POL), asielzoekerscentra (AZC) en de gezinslocaties (GLO). Deze zijn onderling uitwisselbaar en bereikten in november en begin december een bezettingspercentage van 95%, dit is ruim boven de norm. Toch is het de medewerkers van het COA gelukt om door enorm hard te werken iedereen die daar recht op heeft een opvangplek te bieden. Dit was alleen mogelijk door ongewenste keuzes te maken, die veel invloed hadden op de leefbaarheid, veiligheid en beheersbaarheid op en rondom locaties. Denk hierbij aan een groter aantal interne verhuizingen, waarbij mensen regelmatig een andere kamer kregen om het aantal kamers en bedden zo optimaal mogelijk te in te zetten. Ook werden bewoners voornamelijk digitaal begeleid en voorbereid op hun toekomst in plaats van mondeling. Beide situaties zijn verre van ideaal.

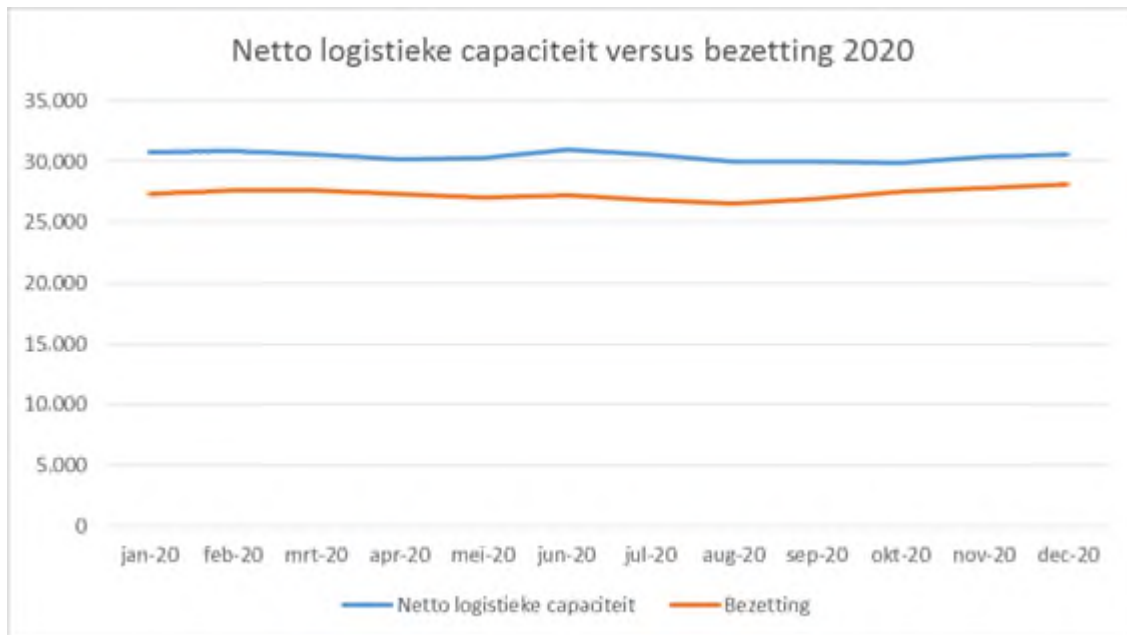
In de volgende grafiek is te zien hoe de aanvankelijke prognose van de bezetting (prognose I) zich verhoudt tot de werkelijke bezettingscijfers in 2020.

Gezien de ontwikkelingen is in de 1^e tertiaalrapportage 2020 een verwachte gemiddelde bezetting van 27.500 als uitgangspunt genomen. Dit betekent dat de COA begroting, die aanvankelijk gebaseerd was op 31.160 bewoners, neerwaarts is bijgesteld. Ook kwam de verdeling van de bezetting over de modaliteiten niet overeen met de verdeling zoals opgenomen in de beschikking van de opdrachtgever. Vooral door een aanhoudend hogere bezetting van de Proces Opvang Locaties (POL).

In onderstaande grafiek is te zien hoe de bezetting en de capaciteit zich per maand ontwikkeld hebben in 2020. De netto logistieke capaciteit is het aantal opvangplaatsen dat feitelijk beschikbaar is, waarbij rekening is gehouden met tijdelijke correcties. Vooral de bezetting van POL, AZC en GLO plekken is

erg hoog, waardoor er weinig ruimte is voor flexibiliteit die zeker gezien de corona maatregelen wel gewenst is.

Isolatie en quarantaine

Ondanks de inzet en aandacht voor inachtneming van de RIVM-maatregelen hebben zich ook op de COA locaties het afgelopen jaar corona besmettingen voorgedaan. Waar mogelijk zijn quarantaine- en isolatie-mogelijkheden op de opvanglocaties georganiseerd voor besmette bewoners of bewoners die met een besmet persoon in aanraking zijn geweest. In combinatie met de toch al zeer hoge bezetting op locaties is dat echter heel ingewikkeld en dit vergt veel van de medewerkers. Er is daarom vanaf het voorjaar - aanvankelijk in direct contact met gemeenten en later in overleg met de veiligheidsregio's - een aantal tijdelijke, aanvullende locaties gezocht met isolatie- en quarantaineplekken voor bewoners. Dit vroeg om intensief schakelen en afstemmen met veiligheidsregio's en gemeenten.

Begeleiding van bewoners

Naast het beschikbaar hebben van opvangplekken is een belangrijke taak van het COA de begeleiding van onze bewoners. In 2020 heeft COA subsidie ontvangen van SZW voor de uitvoering van de programma's: Voorbereiding op Inburgering (V-inburgering) en Vroege integratie en participatie (VrIP). Vanwege de coronamaatregelen zijn vooral de werkzaamheden in het kader van de voorinburgering in het voorjaar grotendeels tot stilstand gekomen, waar mogelijk zijn alternatieve werk- en trainingsvormen opgezet. Daardoor is aan het eind van het jaar een inhaalslag gemaakt en is voor veel bewoners een aanvang gemaakt met de begeleiding die ze nodig hebben. In totaal is 94% van de afgesproken trajecten gerealiseerd.

Overlastgevers

Een kleine, steeds wisselende, groep asielzoekers zorgt voor overlast en/of criminaliteit. Deze kleine groep heeft een grote impact op de leefbaarheid en veiligheid van medebewoners en COA medewerkers. Ook ondermijnt deze overlast het draagvlak voor de opvang en het belast de keten en de lokale omgeving. Overlast kan nooit volledig voorkomen worden, maar met ketenbrede maatregelen kunnen omvang en impact wel verminderd worden. Het afgelopen jaar is er wederom veel aandacht

geweest voor overlast veroorzaakt door de bewoners van het COA. Onder andere door de inzet in het kader van de samenwerking en ondersteuning van de Top X aanpak, die gericht is op ketenbrede aanpak van overlastgevende en criminele asielzoekers. In februari is de handhaving- en toezichtlocatie (htl) van start gegaan waarin overlastgevers meer begrensd worden in het gedrag. Daarnaast is gestart met de uitvoering van een plan van aanpak overlastgevende alleenstaande minderjarige asielzoekers (amv). Dit gebeurt in samenwerking met o.a. Nidos.

Time-out

Door het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak Haqbin is het niet langer mogelijk overlastgevers tijdelijk opvang te ontzeggen zonder een alternatief. Om die reden heeft het COA andere maatregelen moeten treffen voor de situatie dat de overlastgever zelf geen alternatieve verblijfplaats heeft, zoals verblijf bij bijvoorbeeld familie of vrienden. De time-outplek is onderdeel van het maatregelenbeleid van het COA. De benodigde snelheid heeft er voor gezorgd dat de time-outplaatsen binnen de opvanglocaties zijn georgansieerd, terwijl het COA ondertussen zoekt naar alternatieven buiten het COA.

Pilot opvang spoor 2

De asielaanvragen van personen uit een veilig land van herkomst zijn, in de regel, kansarm. Deze groep doet echter een groot beroep op alle partijen in de keten. Mede om die reden heeft de staatssecretaris aangegeven al het mogelijke te willen doen om de komst van deze groep asielzoekers naar Nederland te ontmoedigen. Een versobering van de (opvang)voorzieningen past daarbij.

Medio september 2020 is de pilot gestart voor de versoberde opvang van mensen waarvan de asielaanvraag wordt afgedaan in spoor 2. In de pilot worden deze asielzoekers op twee bestaande locaties gegroepeerd opgevangen. De instroom in deze locaties vindt gefaseerd plaats. De doelgroep van de separate en sobere opvang behelst personen met een relatief kansarme asielaanvraag uit spoor 2. Dit zijn naast asielzoekers uit een veilig land van herkomst ook vreemdelingen die in een andere lidstaat van de Europese Unie reeds internationale bescherming genieten. Personen uit deze groep ontvangen hun verstrekkingen, zoals maaltijden, in natura en hebben een dagelijkse meldplicht. Daarnaast is de opvang afgescheiden van de andere opvangvormen op het terrein en heeft het een aparte toegangsvoorziening.

Asielzoekers in een extra kwetsbare positie, zoals gezinnen met minderjarige kinderen tot 16 jaar, alleenstaande vrouwen en LHBTI+ (voor zover bij COA en/of ketenpartners bekend) worden niet in de separate, versoberde spoor 2 voorziening opgevangen. Zij worden op reguliere locaties opgevangen maar vallen wel onder hetzelfde versoberde verstrekkingenniveau. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) zijn uitgezonderd van het sobere regime.

Organisatieontwikkeling

Vanaf 1 juli is de nieuwe organisatie-inrichting in werking getreden, met een nieuwe topstructuur. Onderdeel daarvan is de invoering van een directieteam dat bestaat uit drie directeuren die gestart zijn per 1 april 2020. De nieuwe organisatiestructuur heeft afgelopen jaar veel inzet van de ondersteunende afdelingen gevraagd. Bijvoorbeeld in verband met de aanpassing van de administratieve systemen, de plaatsing van medewerkers binnen de nieuwe organisatie en de communicatie over de veranderingen zowel intern als extern. Ook de komende periode staat nog in het teken van het in een andere constellatie met elkaar samenwerken. De komende jaren wordt een programma uitgevoerd dat er op gericht is verbeteringen aan te brengen in de wijze waarop het COA werkt. Onderdeel daarvan is een ontwikkelassessment voor alle managers binnen de organisatie. Het inhoudelijke doel is het bereiken van de doelen uit de meerjarenstrategie 2020-2025.

Meerjarenstrategie 2020 – 2025 vastgesteld

Afgelopen jaar is de COA meerjarenstrategie vastgesteld en gelanceerd. In de meerjarenstrategie staat de kern van wat het COA doet – het opvangen en begeleiden van asielzoekers – uitgewerkt in concrete, meetbare doelstellingen voor de komende jaren. De meerjarenstrategie geeft daarmee intern en extern helderheid over waar het COA voor staat, de doelen die we willen bereiken en de keuzes die we daarbij maken. Er is een intern traject gestart voor de implementatie en doorvertaling van de doelen uit de meerjarenstrategie naar de afdelingen binnen de organisatie. Zodat duidelijk is wie wat gaat doen om de verschillende doelen te bereiken en vindt verdere operationalisatie plaats. Waarbij aandacht voor onderlinge afhankelijkheden en wederzijds afstemming en betrokkenheid een belangrijk aandachtspunt is.

Onderzoek naar stabiliteit in de opvangportefeuille, stabiele financiering

In 2020 zijn we een traject gestart om de mogelijkheden te verkennen om te komen tot een stabielere financiering voor het COA. Gemeenten zijn terughoudend in het aangaan van bestuursovereenkomsten met het COA vanwege de ervaringen uit het verleden, waarin het COA de afspraken over de looptijd van een locatie vaak niet heeft kunnen nakomen door de grillige ontwikkelingen in de capaciteitsbehoefte. Dit is één van de factoren die ervoor zorgen dat het momenteel veel moeite kost om bestuurlijk en maatschappelijk voldoende draagvlak te verkrijgen om nieuwe opvanglocaties te verwerven. Met het oog hierop is het wenselijk om meer rust te creëren in de opvangportefeuille van het COA. Dit kan door voor een groter deel van de locaties langdurige contracten aan te gaan, waardoor een grotere vaste kern ontstaat en er minder op- en afgeschaald hoeft te worden. Hierover worden in 2021 gesprekken gevoerd met het ministerie van JenV (opdrachtgever en eigenaar).

Financiën

Het jaar 2020 is geëindigd met een bedrijfsresultaat van € 62,6 miljoen (8,6 % van de baten). De omzet is hoger dan eerder in het jaar voorzien, dat komt met name door de hoge bezetting op locaties. Doordat het onvoldoende lukt om nieuwe locaties te verwerven worden relatief veel bewoners opgevangen op de beschikbare locaties. Daarnaast zijn de lasten per saldo lager door de impact van corona, bijvoorbeeld op de vervoerskosten en de tolkenkosten. Er is ook een beter inzicht ontstaan in de zorgkosten, ook van de afgelopen jaren. Hierdoor is duidelijk geworden dat voorzieningen die werden aangehouden om de nog te ontvangen zorgkosten van oude jaren op te vangen voor een groot deel kunnen vrijvallen.

1.3 Governance

Zelfstandig bestuursorgaan

Op 1 juli 1994 is het COA – een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) met rechtspersoonlijkheid – bij wet opgericht. De taken van het COA zijn op hoofdlijnen vastgelegd in de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (Wet COA). De hoofdvesting van het COA staat in Den Haag.

Sinds 2007 is de Kaderwet ZBO van toepassing. Om de Wet COA in overeenstemming te brengen met deze kaderwet is in november 2009 het wetsvoorstel Wijziging van de Wet COA in de Tweede Kamer ingebracht. Per 1 januari 2011 is de wet in werking getreden, hiermee is de instelling van het bestuur van het COA geformaliseerd.

Het uitvoeren van onze taak gebeurt in goede afstemming cq. samenwerking met onderdelen van de rijksoverheid, in het bijzonder met onderdelen van het ministerie van JenV (eigenaar- en opdrachtgever), met overige partners in de migratieketen en met het ministerie van SZW als opdrachtgever voor het onderdeel begeleiding en inburgering van onze bewoners. Ook met

gemeentelijk en provinciaal bestuur vindt via regietafels intensieve afstemming en samenwerking plaats.

Per 1 januari 2020 zijn de COA medewerkers ambtenaar geworden. Hiermee zijn verplichtingen geformaliseerd voor het COA als overheidswerkgever en voor de COA-medewerker als ambtenaar.

Kaders voor de governance

De kaders voor de governance van het COA zijn vastgelegd in wet- en regelgeving en nadere afspraken met het ministerie van JenV. Daarnaast neemt het COA deel aan de Handvestgroep Publiek Verantwoorden. De kaders hebben de volgende structuur:

- Wet COA;
- Kaderwet zelfstandige bestuursorganen;
- Reglement voor het bestuur van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers;
- Toezichtarrangement COA;
- Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners.

Toezicht: eigenaar en opdrachtgevers

De toezichtrol ligt bij het ministerie van JenV. De rol van eigenaar en ambtelijk toezichthouder wordt vervuld door de plaatsvervangend secretaris-generaal van het ministerie en de. De rol van opdrachtgever is belegd bij de directeur-generaal Migratie (DGM), daarnaast is ook het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een opdrachtgever van het COA. De toezichtrol is nader uitgewerkt in het toezichtarrangement.

Adviesraad COA

Het COA heeft sinds 2016 een door het bestuur benoemde Adviesraad. De Adviesraad functioneert als een onafhankelijke sparringpartner en klankbordgroep voor het bestuur van het COA en geeft gevraagd en ongevraagd strategisch advies. Met de Adviesraad organiseert het bestuur tegenspraak, inspiratie en externe denkracht, gericht op allerlei COA-vraagstukken. Het advies heeft een intern karakter, wordt uitsluitend aan het bestuur uitgebracht en is niet bindend. In 2020 heeft de Adviesraad onder meer meegedacht over de Meerjarenstrategie. Ook is vanuit de Adviesraad het initiatief ingezet om met woningcorporaties de kansen te verkennen om de samenwerking te intensiveren. In 2020 is een aantal vacatures ontstaan in de Adviesraad en is het COA gestart met het werven van nieuwe kandidaten. Bovendien heeft er een wisseling in het voorzitterschap van de Adviesraad plaatsgevonden. De zittende leden zijn: Y.I. Tümer MA en M. de Langen. Gedurende 2020 of eind 2020 zijn de volgende leden gestopt: prof.dr. H. Ghorashi, drs. R.J.M. Hopstaken, mr. B.B. Schneiders en G.E. van der Wulp.

Bestuur COA

Het bestuur van het COA bestaat uit de heer dr. M. Schoenmaker (bestuursvoorzitter) en de heer drs. J. Kapteijns (bestuurslid en plv. bestuursvoorzitter). Het bestuur werkt vanuit een collegiaal principe.

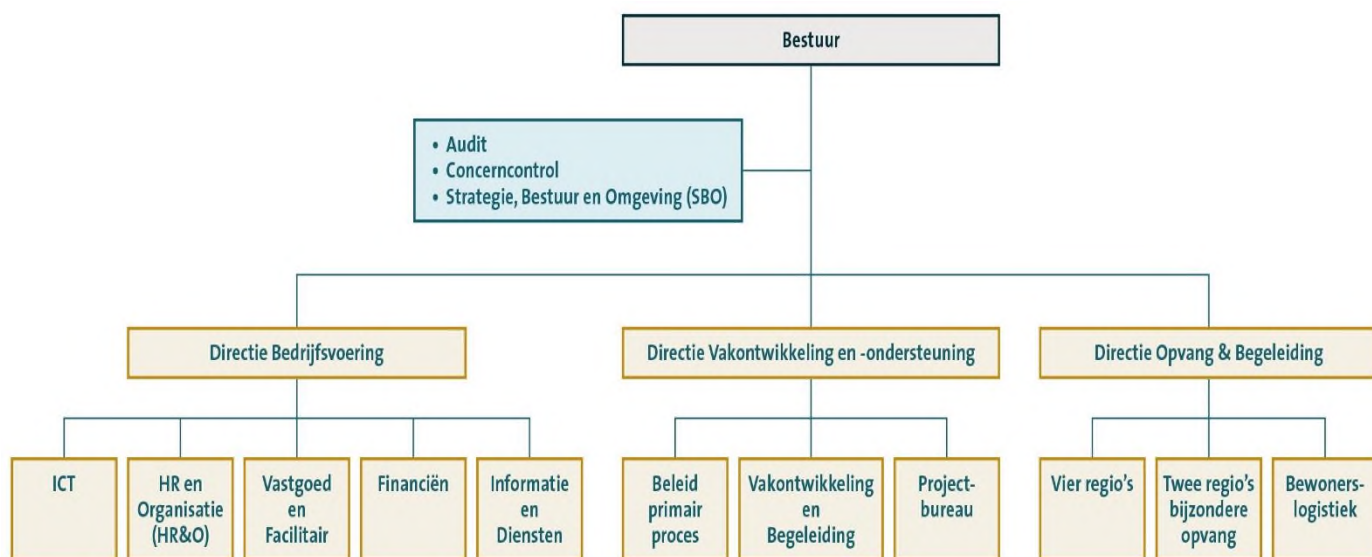
Extern toezicht

Het werkgebied van het COA staat onder toezicht van de Inspectie JenV. Voor wat betreft de gezondheidszorg en de jongeren die verblijven bij het COA, staat het COA ook onder toezicht van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

Burgers en bewoners kunnen met klachten, waarbij zij menen dat het COA hen onvoldoende hoort, terecht bij de Nationale Ombudsman. Op regionaal en lokaal niveau staat het COA op aspecten onder toezicht van lokale toezichthouders, zoals de brandweer en gemeentelijke toezichthoudende organisaties als de GGD. Bij de uitvoering van het werk staat het COA verder onder toezicht van de arbeidsinspectie.

Interne organisatie

Zoals hierboven beschreven is de structuur van de organisatie per 1 juli 2020 gewijzigd. In onderstaand overzicht is de nieuwe structuur weergegeven. De administratieve organisatie, bevoegdhedenregeling, overlegstructuur en de p&c cyclus zijn aangepast aan deze nieuwe indeling. Het uitgangspunt is dat met de vorming van een directieteam, met integrale verantwoordelijkheid, er meer gestuurd wordt op gezamenlijke resultaten en prioriteiten. Plannen van verschillende organisatieonderdelen komen sneller voor afstemming en besluitvorming bij elkaar. Afgelopen jaar is in het kader van de meerjarenstrategie onderzocht hoe we met elkaar willen omgaan en hoe we ons werk doen. Dat doen we menswaardig, samen, open en resultaatgericht: onze kernwaarden.

1.4 Financiële sturingsrelatie met het ministerie van Justitie en Veiligheid

Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang asielzoekers

De Wet COA stelt in de hoofdstukken III, IV en V regels ten aanzien van de bekostiging van het COA. Met ingang van 1 januari 2004 is een besturingsmodel van kracht waarbij het COA op resultaat wordt aangestuurd. In 2005 is daarom het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang asielzoekers vastgesteld, waarin nadere regels worden gesteld voor een aantal onderwerpen die met de (vaststelling van de) subsidie samenhangen. Het Subsidiebesluit is een besluit op hoofdlijnen, dat verwijst naar sturingsafspraken (kostprijsystematiek, vermogenssystematiek en dergelijke) die tussen de minister en het COA worden gemaakt. Deze sturingsafspraken zijn gedetailleerd beschreven in de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2020. Door deze manier van werken kan het Subsidiebesluit ongewijzigd blijven als de minister en het COA nieuwe afspraken maken.

Financiële verantwoording en beschikking

De financiële verantwoording wordt uiterlijk op 15 maart na het betreffende boekjaar aangeboden aan de eigenaar. De eigenaar stelt vervolgens voor 15 juni de financiële verantwoording vast inclusief de resultaatbestemming.

De belangrijkste afspraak met de opdrachtgever is de jaarlijkse beschikking van het departement waarin aantallen op te vangen asielzoekers en daaraan gekoppelde financiering zijn opgenomen. De financiering van het COA is vrijwel volledig gebaseerd op prijs maal hoeveelheid. Het COA rapporteert per tertaal over de voortgang aan de eigenaar en de opdrachtgever.

Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners

De Handvestgroep Publieke Verantwoorden (HPV) heeft de Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners opgesteld en herzien in 2015. De code en de handreikingen daarbij helpen om de principes uit het Handvest Publiek Verantwoorden en om de aspecten van goed publiek bestuur: openheid en integriteit, participatie, behoorlijke contacten met burgers, legitimiteit, effectiviteit en efficiency en verantwoording te vertalen naar goed bestuur van de aangesloten organisaties. De code is een modelcode op het niveau van de principes van dialoog, bestuur, tegenkracht, beheersen, verantwoorden, naleving en monitoring. De code schrijft voor dat er elk jaar uitleg dient te zijn over de invulling en operationalisering van de principes. Dit is opgenomen in bijlage 6.

1.5 Financiële resultaten 2020

De volgende tabel geeft een gecomprimeerd overzicht van de belangrijkste kengetallen over 2020 ten opzichte van 2019.

Kengetallen (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Resultaten		
Totaal baten	726.639	658.482
Totaal lasten	665.716	643.190
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	60.923	15.292
Bijzonder resultaat	1.695	-578
Resultaat voor resultaatsbestemming	62.618	14.714
Resultaat tov totale baten	8,6%	2,2%
Vermogen per 31 december		
Eigen vermogen	57.173	60.810
Balanstotaal	452.069	427.504
Investerings in vaste activa	63.836	39.324
Bezetting centrale opvang		
Bezetting per eind	27.723	27.212
Gemiddelde bezetting	27.302	24.611
Ratio's per 31 december		
Liquiditeit	0,45	0,68
Solvabiliteit	0,13	0,14

Toelichting

Het COA sluit 2020 af met een resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening van € 60,9 miljoen. Het resultaat is 8,6 % van de totale baten (2019: 2,2%). De baten betreffen een vergoeding voor de bezetting.

Het balanstotaal per 31 december 2020 bedraagt € 452,1 miljoen, een toename van € 24,6 miljoen ten opzichte van 31 december 2019. Deze toename wordt vooral veroorzaakt door:

- de toename van de waarde van de activa, bijvoorbeeld door het afronden van het project nieuwe opvanglocatie Maastricht.
- de herontwikkelingstrajecten in aanbouw, dit zijn locaties als Burgum, Delfzijl en Emmen, de investering is gestart maar de bouw is nog niet afgerond.
- de schuld aan JenV in verband met het gerealiseerde resultaat en de terugbetaling die daaruit voortvloeit.

De liquiditeit, berekend door het totaal van de vorderingen en liquide middelen te vergelijken met het totaal van de kortlopende schulden, is afgenomen ten opzichte van 2019. De solvabiliteit, in de tabel met kengetallen uitgedrukt als de verhouding tussen het eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal, is in lijn met 2019. Beide ratio's zijn nog steeds laag ten opzichte van andere sectoren, wat mogelijk is doordat het ministerie van JenV garant staat voor een kredietlimiet van € 70 miljoen bij het ministerie van Financiën. Daarnaast is het ministerie van JenV mede risicodragend bij bijzondere verliezen.

1.6 Nevenfuncties bestuur COA

Het COA onderschrijft de Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners en geeft openheid over de nevenfuncties van de leden van het bestuur met een aanduiding of deze bezoldigd dan wel onbezoldigd zijn (gedurende 2020).

De heer dr. M. Schoenmaker (1967)

Nevenfuncties:

- Lid RvT Jantje Beton in Utrecht (onbezoldigd)
- Voorzitter van de RvT van de Bibliotheek Gouda (bezoldigd)

De heer drs. J. Kapteijns (1975), bestuurder en plaatsvervangend voorzitter

Nevenfuncties:

- Extern lid auditcommittee van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (bezoldigd)

1.7 Bedrijfsvoeringsparagraaf 2020

In 2020 ging veel aandacht in de bedrijfsvoering vanzelfsprekend uit naar het zo goed mogelijk inspelen op de gevolgen van corona. Wij hebben o.a. snel werkprocessen aangepast naar aanleiding van genomen beleidsbeslissingen en quarantaine- en isolatielocaties verworven om uitbraken van corona op te kunnen vangen. Wij hebben gezorgd voor een veilige werkomgeving en een totaalpakket aan maatregelen, zodat alle medewerkers ook goed kunnen thuiswerken.

Echter, naast dat Corona veel van de bedrijfsvoering van het COA gevraagd heeft, zijn er aan de hand van de vastgestelde meerjarenstrategie (MJS) in 2020 ook goede stappen gezet in de duurzame doorontwikkeling van de bedrijfsvoering.

Een belangrijkere randvoorwaarde in de MJS is een stabiele bedrijfsvoering waarbij interne processen goed ingeregeld zijn. Op dat gebied laat de managementletter 2020 een verbetering zien; zo is de opvolging van de aanbevelingen voldoende (5 opgevolgd, 7 goede progressie, 2 beperkte progressie). De accountant constateerde: 'In onze managementletter 2019 rapporteerden wij over de robuustheid van het afsluitproces en de constatering dat dit proces weinig routine bevatte. Onze ervaring in 2020 is dat dit proces fors is verbeterd en wij hebben vertrouwen in een succesvol afsluitproces 2020'.

Daarnaast is de reorganisatie van het COA succesvol afgerond, in totaal waren er 45 boventallige medewerkers die allemaal zijn herplaatst. Om de doelstellingen achter de reorganisatie te kunnen bereiken is het ontwikkelprogramma 'Doelgericht aan de slag' opgesteld.

Eén van de speerpunten uit de meerjarenstrategie is een gezonde organisatie. Het ziekteverzuim is in 2020 gedaald ten opzichte van 2019, met een verzuim van 7,4% is dit nog wel boven de norm. Ongeveer 5% bedraagt lang verzuim. Inmiddels hebben we gerichte maatregelen genomen om dit verzuim terug te dringen.

Ook op IV/ICT gebied zijn er flinke stappen gezet. Zo participeren we actief in JenV trajecten zoals ‘weerbaar J&V’ en ontwikkelingen zoals Identity & Access Management (IAM). We gebruiken de Staat van IV als intern sturingsinstrument om de status van onze Informatievoorziening (IV) te monitoren en we zijn inmiddels begonnen met het traject ‘informatiehuishouding op orde’ om onder andere ook de doelstellingen met betrekking tot document management (waaronder archivering) te realiseren. Ook hier zoeken we de actieve samenwerking met JenV.

Het afgelopen jaar hebben zich meerdere datalekken voorgedaan die conform de afspraken geregistreerd en gerapporteerd zijn. In juni heeft zich een ernstig datalek voorgedaan dat direct gemeld is aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Op basis van de leerervaringen uit het datalek heeft aanscherping en verduidelijking van de interne processen en werkwijzen plaatsgevonden om daarmee de risico’s op een datalek in de toekomst tot een minimum te beperken. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het voorkomen van datalekken en informatiebeveiliging via het programma Informatiehuishouding op orde, aansluiting op het programma weerbaar JenV en ons initiatief Wees Alert Online. Hierdoor worden medewerkers zich steeds meer bewust van de risico’s die het omgaan met (persoons)gegevens met zich meebrengt.

Aandacht voor en voorzien in digitalisering is een belangrijk punt uit onze meerjarenstrategie. In het geval van de wifi-voorziening is de afgelopen jaren deze behoefte verschoven van nice-to-have naar need-to-have. Voor het dagelijks leven van bewoners en het vergroten van hun zelfredzaamheid en ook voor het volgen van (digitaal) onderwijs. Aan het eind van het jaar hebben we ingezet op meer beschikbaarheid van wifi (voor bewoners) omdat hier nog niet op alle locaties voldoende is voorzien wordt. Een uitwerking voor het vervolg in 2021 wordt gemaakt.

Afsluitend is klantgerichte bedrijfsvoering ook een belangrijk speerpunt van onze meerjarenstrategie. Eind 2020 een klanttevredenheidonderzoek bedrijfsvoering afgenomen binnen het COA. Daarbij werd een 6.6 gescoord. Een mooie score als nulmeting en een goede aanmoediging voor het behalen van een 8 in 2023, conform ons doel in de MJS.

Rechtmatigheid

Het COA onderzoekt jaarlijks de financiële rechtmatigheid. Er is in dat onderzoek vooral aandacht voor de naleving van Europese aanbestedingsregels en naleving van contractvoorwaarden door marktpartijen. In het Accountantsprotocol COA (2 oktober 2019) zijn door het ministerie van JenV toleranties bepaald van 2% van de baten voor fouten plus onzekerheden over de rechtmatigheid én getrouwheid van verantwoorde bedragen in de jaarrekening. Bij overschrijding van de tolerantie dient de externe accountant een andere dan goedkeurende controleverklaring te geven.

Het COA blijft in 2020 ruim onder de controletolerantie van circa € 14 miljoen. Er zijn enkele kleine onrechtmatigheden gevonden die te maken hebben met EU-aanbestedingsregels. Het gaat er dan om dat er één partij gevraagd is offerte uit te brengen in plaats van de gebruikelijke drie of meer. Het totaalbedrag is circa € 181.000.

Het COA heeft met instemming van het ministerie van JenV tijdelijk leefgeld verstrekt op de procesopvanglocaties (POL). Het bestuur heeft besloten, vanwege de richtlijnen van het RIVM gericht op het beperken van contactmomenten, de verstrekkingen in natura aan bewoners tijdelijk te

vervangen door het verstrekken van leefgeld via moneycards. Dit is een formele afwijking van de Regeling verstrekkingen asielzoekers, maar door de speciale omstandigheden en met de toestemming van het ministerie als rechtmatig aan te merken. Het betreft een bedrag van € 1,6 miljoen.

Ketensamenwerking

In 2020 is de samenwerking tussen de drie organisaties van de kleine keten (IND, COA en DT&V) gecontinueerd. Een gezamenlijke aanpak en optrekken door departement en ketenpartners is nodig om op een zo efficiënt mogelijke wijze de vastgestelde ketendoelen te behalen. Afgelopen jaar is wederom gebleken hoe de opdrachten en de uitvoering daarvan door de verschillende ketenpartners elkaar beïnvloeden. Voor de toekomst is de stabiliteit in combinatie met het verbeteren van de flexibiliteit binnen het asielsysteem en het versterken van het anticiperend vermogen van belang. Met name de verdere uitwerking van het gemeenschappelijke vreemdelingen locatie (GVL) concept en de concretisering van de realisatie van GVL Budel is hiervan een mooi voorbeeld.

Om de samenwerking zo soepel mogelijk te laten verlopen is afgelopen jaar een onderzoek uitgevoerd naar de inrichting van de ketenvoorzieningen. De implementatie van de bevindingen uit dit onderzoek vindt plaats onder regie van Directie Regie Migratieketen (DRM). Ook zal DRM voortaan als opdrachtgever namens de keten optreden.

In 2021 wordt in opdracht van JenV een doorlichting uitgevoerd van de keten. Waarbij onder andere gekeken wordt naar de sturing en de samenwerking binnen de migratieketen.

Risico's

Het COA onderkent een aantal strategische risico's, welke naar de aard horen bij het werk van het COA en de context waarin wij werken. Deze risico's zijn:

- Schaalbaarheid van de organisatie;
- Sociale veiligheid en leefbaarheid;
- Kwaliteit en beveiliging van informatie;
- Draagvlak;
- Effectieve en efficiënte bedrijfsvoering;
- Professionaliteit van medewerkers en organisatie.

Bovenstaande risico's kunnen verder uitgediept worden en in relatie gezien worden met de doelstellingen van het COA. Ten aanzien van de schaalbaarheid is er bijvoorbeeld het prijs en volume risico, dit is een financieel risico. Het COA wordt gefinancierd op basis van voorcalculatorische prijzen tegen gerealiseerde productie aantallen. Daarnaast is er ook een volumerisico, indien de begrote aantallen en bezettingsgraad niet worden gehaald. Ten aanzien van ICT en de bescherming van (persoons)gegevens is er een aantal inherente risico's te noemen, zoals stroomstoringen, inbraak in systemen en datalekken.

In bijlage 7 wordt nader ingegaan op bovenstaande strategische risico's en de wijze waarop deze worden gemitigeerd en beheerst met maatregelen. Het COA actualiseert de risicoanalyse en de beheersingsmaatregelen periodiek. De reguliere taken van interne beheersing zijn in de staande organisatie belegd en over de uitvoering daarvan wordt middels periodieke rapportages en/of verbijzonderde audits gerapporteerd.

Vooruitblik naar 2021

Op basis van de meerjarige productie prognose (MPP) van februari 2021 is de verwachting dat de bezetting in 2021 zal dalen. De mate waarin dit zich zal voordoen blijft zeer onzeker, zowel de instroom, productie van ketenpartners als de uitstroom zijn met de huidige omstandigheden als gevolg van corona lastig voorspelbaar.

Het aantal noodzakelijke extra opvangplekken is gedaald ten opzichte van de verwachtingen in 2020. Dit komt door het feit dat door het coronavirus minder asielzoekers naar Nederland zijn gekomen dan verwacht en omdat in veel gemeenten bestuursovereenkomsten zijn verlengd. Wel zijn, afhankelijk van geslaagde verlengingen van bestuursovereenkomsten, nog enkele duizenden extra plekken nodig.

Ook dit jaar zal de impact van de maatregelen als gevolg van corona groot zijn. Vanaf half februari wordt bij alle nieuwe asielzoekers die zich melden in Ter Apel een sneltest afgenomen. Daarnaast worden op locaties de geldende RIVM-richtlijnen gevolgd en zijn er quarantaine- en isolatielocaties voor bewoners die besmet zijn met het coronavirus of die met een besmet persoon in aanraking zijn geweest.

Voor het COA, en ook voor de rest van de migratieketen, is het wenselijk om gezien alle onzekerheden uit te kunnen gaan van een bepaalde stabiele basis, dit komt de efficiënte en doelmatigheid van de keten ten goede. Op dit moment worden gesprekken gevoerd met de ketenpartners en JenV om te bekijken op welke manier dit uitgangspunt verder vorm kan krijgen.

1.8 Verklaring van het bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor de opzet en de werking van de op het COA toegesneden interne risicobeheersings- en controlesystemen. Deze systemen zijn ingericht om significante risico's te beheersen en om de realisatie van strategische, compliance financiële en operationele doelstellingen te waarborgen. Het bestuur is zich ervan bewust dat risicobeheersings- en controlesystemen geen absolute zekerheid bieden tegen het niet-realiseren van de doelstellingen en evenmin dat alle onjuistheden van materieel belang, verlies, fraude en overtredingen van wetten en regels geheel kunnen worden voorkomen.

Het bestuur is van mening dat de risicobeheersings- en controlesystemen naar behoren hebben gewerkt.

Het COA heeft de ambitie om in 2021 met de volgende ingezette verbeteringen door te gaan:

- Verder investeren in concrete mogelijkheden én relaties met provincies en gemeenten om tijdig in te kunnen spelen op de behoefte in het opschalen en afschalen van capaciteit
- Investeren in diverse aspecten van de bedrijfsvoering om de ondersteuning van het primaire proces verder te verbeteren.
- Het verder verbeteren van de integraliteit en de uniformiteit binnen de organisatie.

Het bestuur bedankt de medewerkers van het COA voor hun inzet en al zijn partners voor de goede samenwerking.

Den Haag, 16 maart 2021

Milo Schoenmaker
voorzitter van het bestuur

Joeri Kapteijns
lid van het bestuur en plv. voorzitter

2. Jaarrekening 2020

2.1 Balans per 31 december (na resultaatsbestemming)

Balans per (bedragen in € 1.000)	par.	31-dec 2020	31-dec 2019
Activa			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	2.6.1		
Software en licenties		868	1.539
Materiële vaste activa	2.6.2		
Grond en terreinen		28.376	28.376
Bedrijfsgebouwen		273.182	262.045
Andere vaste bedrijfsmiddelen		17.437	20.124
Vaste activa in uitvoering		56.702	34.828
		375.697	345.373
Vlottende activa			
Vorderingen	2.6.3		
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid		1.335	2.967
Overige vorderingen		1.534	1.798
Overlopende activa		20.816	25.179
		23.685	29.944
Liquide middelen	2.6.4	51.819	50.648
Totaal activa		452.069	427.504

Balans per (bedragen in € 1.000)	par.	31-dec 2020	31-dec 2019
Passiva			
Eigen vermogen	2.6.5		
Egalisatiereserve		32.714	32.500
Wettelijke reserve ontwikkelingskosten		118	320
Bestemmingsreserves		24.341	27.990
		57.173	60.810
Voorzieningen	2.6.6		
Wachtgeldvoorzieningen		2.406	4.035
Krimpvoorziening		6.199	9.659
Overige voorzieningen		57.340	47.871
		65.945	61.565
Langlopende schulden	2.6.7		
Ministerie van Financiën		160.480	186.400
		160.480	186.400
Kortlopende schulden en overlopende passiva	2.6.8		
Ministerie van Justitie en Veiligheid		69.193	25.052
Ministerie van Financiën		25.920	25.920
Belastingen en sociale premies		9.760	8.848
Crediteuren		1.230	495
Overige schulden en overlopende passiva		62.368	58.414
		168.471	118.729
Totaal passiva		452.069	427.504

2.2 Rekening van baten en lasten over de jaren

Rekening van baten en lasten (bedragen in € 1.000)	Realisatie 2020	Begroting* 2020	Realisatie 2019
Baten opdrachtgever DRM (JenV)	697.933	763.947	635.846
Overige baten (o.a. SZW)	28.706	23.737	22.636
Totaal baten	726.639	787.684	658.482
Personeel en overhead	240.062	281.790	219.342
Materieel	278.702	302.718	248.065
Afschrijvingen	33.835	34.708	43.002
Gezondheidszorg	105.109	163.626	125.106
Programmakosten regelingen	6.996	8.265	6.611
Financieringslasten/(-baten)	1.012	1.010	1.064
Totaal lasten	665.716	792.117	643.190
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	60.923	-4.433	15.292
Wachtgeldvoorzieningen	493	-	-578
Bijzonder resultaat krimp	1.202	-	-
Bijzonder resultaat	1.695	-	-578
Resultaat voor resultaatbestemming	62.618	-4.433	14.714
Voorstel resultaatbestemming			
Onttrekking bestemmingsreserves	-3.649	-4.433	-2.983
Dotaties bestemmingsreserves	-	-	-
Mutatie egalisatiereserve	66.267	-	17.697
	62.618	-4.433	14.714
Resterend exploitatiesaldo	-	-	-
Bezetting			
Bezetting per einde periode	27.723	31.160	27.212
Gemiddelde jaarbezetting	27.302	30.722	24.611
* Dit is de goedgekeurde begroting van de eigenaar			
Capaciteit			
Capaciteit per eind periode	32.456		32.240
Gemiddelde capaciteit	32.479		31.416

2.3 Kasstroomoverzicht over de jaren

Kasstroomoverzicht 2020		
(bedragen in € 1.000)	2020	2019
Resultaat voor resultaatbestemming	62.618	14.714
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa	34.026	44.490
Afwaardering / desinvestering immateriële en materiële vaste ac	157	519
Mutatie voorzieningen	4.380	-2.647
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie vorderingen	6.259	-6.265
Mutatie kortlopende schulden	-16.513	-52.306
	-10.254	-58.571
Kasstroom uit operationele activiteiten	90.927	-1.495
Investeringsactiviteiten		
Investeringen in immateriële vaste activa	-161	-672
Investeringen in materiële vaste activa	-63.675	-38.652
Desinvesteringen in vaste activa	0	2.566
Verkoopopbrengst activa	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-63.836	-36.758
Financieringsactiviteiten		
Financiering ministerie van Financiën	-25.920	-25.920
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-25.920	-25.920
Totale mutatie kasstroom	1.171	-64.173
Saldo liquide middelen per 1 januari	50.648	114.821
Saldo liquide middelen per 31 december	51.819	50.648

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.
De mutatie kasstroom over 2020 is € 1,2 miljoen positief.

2.4 Toelichting op de jaarrekening

2.4.1 Algemeen

Het centraal bureau van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) is gevestigd op de Rijnstraat 8, 2515 XP 's-Gravenhage. Het COA is een zelfstandig bestuursorgaan en is bij de KvK als publiekrechtelijke persoon ingeschreven onder nummer 9514856. Het COA ressorteert onder het ministerie van Justitie en Veiligheid.

2.4.1.1 Activiteiten

De taken van het COA zijn vastgelegd in de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers. Het COA realiseert de materiële en immateriële opvang van asielzoekers en is verantwoordelijk voor het plaatsen van asielzoekers in opvangcentra. Ook andere taken die samenhangen met de opvang van asielzoekers zijn of worden belegd bij het COA zoals het plaatsen van asielzoekers op gemeentelijke opvangplaatsen en het betalen van bijdragen aan de desbetreffende gemeente ten behoeve van de kosten van deze opvang.

Daarnaast voert het COA werkzaamheden uit met betrekking tot de bemiddeling bij de uitstroom van verblijfsgerechtigden naar door de burgemeester en wethouders beschikbaar gestelde huisvesting.

2.4.1.2 Verhouding met de Rijksoverheid

De staatssecretaris van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) is politiek verantwoordelijk voor de opvang van asielzoekers. De verantwoordelijkheid omvat zowel de beoordeling en behandeling van het ingediende asielverzoek als de opvang van asielzoekers gedurende de tijd dat nog niet is beslist over het asielverzoek.

Bijdrageverlening

De bijdrage van het ministerie van JenV (directie Regie Migratieketen) aan de opvang van asielzoekers gebeurt op grond van wet- en regelgeving:

- Titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers;
- Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2005;
- Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2019 (Integraal Document);
- Faciliteitenbesluit opvangcentra;
- Regeling Onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers (OHBA);
- Regeling Verstrekkingen Asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen (RVA);
- Regeling Eigen Bijdrage Asielzoekers met inkomen en vermogen (REBA);
- Regeling verstrekkingen aan bepaalde categorieën vreemdelingen (Rvb);
- Regeling Zorg Asielzoekers.

Sinds 1 januari 2007 is de Wet Inburgering van kracht. Het COA biedt in de opvang een voorziening voor vergunninghouders die inburgeringsplichtig zijn.

2.4.1.3 Verbonden partijen

Het COA heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid als verbonden partij aangemerkt. Alle transacties met verbonden partijen hebben plaatsgevonden op basis van zakelijke afspraken. Zie voor de transacties de posten in de toelichting van de jaarrekening.

2.4.1.4 Financiële relatie met het ministerie van Justitie en Veiligheid

Subsidiejaar 2019

Op 21 juli 2020 is de eindbeschikking van de opdrachtgever geslagen en de eindafrekening is lager vastgesteld dan de initieel toegekende subsidie. Dit kan verklaard worden doordat JenV besloten heeft dat de subsidie aan het COA jaargebonden is en dat per boekjaar afgerekend dient te worden. Hierdoor komen de kosten over 2019 lager uit dan de beschikking.

Op 11 augustus 2020 heeft de eigenaar de jaarrekening ongewijzigd vastgesteld.

Subsidiejaar 2020

Op 7 november 2019 ontvangt het COA de subsidiebeschikking 2020 voor een bedrag van € 600,2 miljoen, gebaseerd op een gemiddelde bezetting van 23.617 bewoners.

Op 27 november 2020 heeft het COA een aanvullende beschikking ontvangen waarin het subsidiebedrag wordt verhoogd naar € 701,1 miljoen. De totale gemiddelde bezetting voor 2020 waarop deze aanvullende beschikking is gebaseerd gaat uit van 28.010 bewoners. JenV geeft aan dat de hogere bezetting meer in lijn is met de Meerjaren Productie Prognose (MPP) die op 1 oktober 2020 is vastgesteld in het Topberaad.

Vooruitblik 2021

Op basis van de meerjarige productie prognose (MPP) is de verwachting dat de bezetting zal gaan dalen in 2021. De mate waarin dit zich zal voordoen blijft zeer onzeker, zowel de instroom, productie van ketenpartners als de uitstroom zijn met de huidige omstandigheden als gevolg van corona lastig voorspelbaar.

Ook in 2021 zal de impact van corona groot zijn. Voor het COA, en ook voor de rest van de migratieketen, is het wenselijk om gezien alle onzekerheden uit te kunnen gaan van een bepaalde stabiele basis, dit komt de efficiënte en doelmatigheid van de keten ten goede. Op dit moment worden gesprekken gevoerd met het ministerie van JenV om te bekijken op welke manier dit uitgangspunt verder vorm kan krijgen. Dit is des te meer relevant omdat de solvabiliteits- en liquiditeitsratio's zijn teruggelopen. Door de ontwikkeling van COVID-19 is het effect op de financiële positie onzeker. Er worden, na interne beoordeling door de treasurycommissie, gesprekken gestart met het ministerie van JenV voor aanvullende financiering door het ministerie van Financiën. Het ministerie van JenV staat garant voor leningen van het COA.

2.5 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Kaderwet ZBO met in achtname van specifieke wet- en regelgeving waaronder de Wet COA, het subsidiebesluit en de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2020 (Integraal document). De jaarrekening wordt binnen de hiervoor genoemde kader ingericht zoveel mogelijk met overeenkomstige toepassing van Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Daar waar wordt afgeweken van Titel 9 BW 2 wordt dat expliciet aangegeven.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld. De baten en lasten worden, voor zover niet anders is vermeld, toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De jaarrekening voldoet aan de relevante wet- en regelgeving (Wet COA, het Subsidiebesluit COA en de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2020). Uitgangspunt van de Bekostigingsafspraken COA 2020 is dat in principe de waarderingsgrondslagen van Burgerlijk Wetboek Boek 2 Titel 9, de huidige WNT en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving worden gevolgd.

De inrichting van de rekening van baten en lasten van het COA wijkt af van het Burgerlijk Wetboek Boek 2 Titel 9, dit is mogelijk conform de Kaderwet ZBO, artikel 35. De indeling die het COA hanteert komt overeen met de financieringsafspraken met het ministerie van JenV, ook de opbouw van de begroting en de rapportage aan het ministerie sluit hierop aan.

In de Bekostigingsafspraken COA zijn afspraken vastgelegd over de minimale omvang van de egaliseringsreserve, zijnde 1% van de gemiddelde omzet over de voorgaande drie jaar. Op basis van deze afspraken zal uiteindelijk altijd de minimale vermogensgrens worden bereikt. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt derhalve de continuïteitsveronderstelling gehanteerd.

Continuïteit van de activiteiten

Het COA heeft te maken met grote schommelingen van groei, krimp en dientengevolge frictie. Het bestuur verwacht op basis van de prognose over 2021 en de relatie met de opdrachtgever, alsmede de financieringsfaciliteit bij het ministerie van Financiën geen continuïteitsdreiging. De Begroting 2021 is op 15 januari 2021 goedgekeurd door het ministerie van Justitie en Veiligheid. De jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteitsveronderstelling.

Oordelen en schattingen

Het opmaken van de jaarrekening vereist van het management dat het beoordelingen, inschattingen en aannames maakt, die de toepassing van de waarderingsgrondslagen en de gerapporteerde bedragen voor activa, passiva, inkomsten en uitgaven beïnvloeden. De schattingen en aannames zijn gebaseerd op historische ervaringen en andere factoren die onder de gegeven omstandigheden redelijk en billijk zijn. De schattingen en aannames zijn de basis voor de waardebeoordeling van de verantwoorde activa en passiva, waarvoor vanuit andere bronnen de omvang op dit moment nog niet blijkt. Werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van gemaakte inschattingen.

Het COA beoordeelt zijn schattingen en onderliggende aannames voortdurend. Wijzigingen worden verwerkt in de periode waarin de schattingen worden herzien als de herziening uitsluitend over die periode gaat, of in de periode van herziening en toekomstige perioden als de herziening zowel de huidige als de toekomstige perioden beïnvloedt.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden) verstaan.

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen, wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de ‘Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen en voorwaardelijke activa en verplichtingen’.

Primaire financiële instrumenten

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de ‘Grondslagen voor de waardering van activa en passiva’.

Afgeleide financiële instrumenten (derivaten)

Binnen het COA wordt geen gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten.

Schattingswijziging

In 2020 is er een schattingswijziging doorgevoerd conform RJ 145 in de voorziening zorgkosten. De schattingswijziging ziet toe op de methodiek die wij hanteren bij het inschatten van de voorziening zorgkosten. Voorheen was de inschatting gebaseerd op de samenstelling van de populatie van de bewoners. Vanaf 2020 is de inschatting gebaseerd op het declaratiegedrag van de zorgverleners van het nagenoeg afgesloten schadejaar 2018. De data voor deze methode was eerder niet beschikbaar. Wij verwachten hiermee een meer nauwkeurige inschatting te kunnen maken van de voorziening zorgkosten.

Foutherstel

Voor de verplichtingen inzake ontmanteling van gebouwen en terreinen heeft in deze jaarrekening een correctie plaatsgevonden van de wijze van verslaglegging. Ten opzichte van eerdere jaren zijn er nieuwe inzichten op basis waarvan een voorziening herstelkosten is gevormd voor de verplichting die is opgenomen in diverse huurcontracten van gebouwen en terreinen om deze in oorspronkelijke staat te herstellen. Aangezien de verplichting ook in het afgelopen jaar bestond, maar niet als zodanig is verwerkt is er sprake van foutherstel van een niet-materiële fout. De verwerking in deze jaarrekening is in overeenstemming met RJ 150 prospectief verwerkt.

2.5.1 Grondslagen waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

Onder de balansrubricering immateriële vaste activa zijn geactiveerde kosten van software en licenties opgenomen. Afzonderlijk gekochte immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen bestede kosten, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardevermindering. Zelf vervaardigde software wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs van het ontwerpen, construeren en testen van de software. De vervaardigingskosten bestaan uit direct aan het project toe te rekenen kosten. Vanaf het moment van ingebruikname worden de immateriële vaste activa in drie jaar afgeschreven. De verwachte gebruiksduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld. Op activa in aanbouw wordt niet afgeschreven. Een wettelijke reserve wordt gevormd voor de zelf ontwikkelde software.

Materiële vaste activa

Het COA kent de volgende categorieën materiële vaste activa:

Categorie	Afschrijvings- percentage
Grond en terreinen	0 %
Bedrijfsgebouwen:	
Gebouwen/permanente bouw (incl. machines, installaties en infrastructuur)	3,33 % - 5 %
Semi-permanente bouw (incl. machines, installaties en infrastructuur)	6,67 % - 10 %
Brandwerendheid	10 %
Levensduurverlengende investeringen	3,33 % - 5 %
Andere vast bedrijfsmiddelen:	
Overige niet-vastgoedgerelateerde bedrijfsmiddelen	25 %
Hardware / ICT	20 % - 33,33 %
Functionele aanpassingen	10 %
Activa in aanbouw	0 %

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. Afschrijvingen vinden plaats vanaf ingebruikname.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur en eventuele restwaarde.

Hierbij worden de bovenstaande afschrijvingspercentages gehanteerd, tenzij sprake is van een kortere economische levensduur. Op grond en terreinen en op activa in aanbouw wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa in aanbouw worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs en indien van toepassing verminderd met bijzondere waardeverminderingen. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur en/of de capaciteit van het object verlengen of vergroten. Daar waar groot onderhoud de gebruiksduur en/of de capaciteit van het object niet verlengt of vergroot worden de kosten ten laste van het resultaat gebracht. Dit is een afwijking van BW2 titel 9.

Machines en installaties worden geacht integraal onderdeel te zijn van het bijbehorende actief (bedrijfsgebouwen) en dienovereenkomstig afgeschreven. Deze machines en installaties worden dus niet separaat geactiveerd.

De gebruiksgoederen eerste inrichting worden verantwoord onder de overige bedrijfsmiddelen.

Brandwerendheid

De noodzakelijke kosten in verband met het aanpassen van de brandveiligheid van de bestaande gebouwen worden geactiveerd.

Functionele aanpassingen

Een functionele aanpassing betreft een aanpassing aan een bestaand vast activum welke na aanbrengen deel uitmaakt van het bestaande vaste activum met een langere levensduur. Deze functionele aanpassing hebben met name betrekking op aanpassingen aan gehuurde bedrijfsgebouwen.

Bijzondere waardeveranderingen van vaste activa

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroom genererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde verantwoord ten laste van het resultaat.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere marktwaarde, onder aftrek van verkoopkosten.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd op de nominale waarde. Tenzij anders vermeld, staan deze vrij ter beschikking.

Egalisatiereserve

In overeenstemming met de bepalingen in artikel 14 van het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang asielzoekers is het mogelijk een egalisatiereserve te vormen. De egalisatiereserve is maximaal 5% van de gemiddelde omzet van de afgelopen drie jaar, conform het COA Subsidiebesluit en artikel 40 van de Bekostigingsafspraken COA. Een positief resultaat wordt tot deze maximumgrens toegevoegd aan de egalisatiereserve. Indien het surplus van het resultaat boven de maximumgrens uitkomt wordt dit opgenomen onder de kortlopende schulden, ervan uitgaande dat dit bedrag op korte termijn door het ministerie van JenV opgeëist zal worden. Een negatief resultaat wordt aan de egalisatiereserve onttrokken. De minimumgrens is gesteld op 1% van de gemiddelde omzet van de afgelopen drie jaar, conform het COA Subsidiebesluit en artikel 40 van de Bekostigingsafspraken COA. Als deze ondergrens wordt bereikt, overleggen de eigenaar en het COA over aanvulling van de egalisatiereserve zoals afgesproken in het Bekostigingsafspraken COA. Op basis van deze afspraken zal uiteindelijk altijd de minimale vermogensgrens worden bereikt. Dit is een afwijking van Titel 9 BW 2.

Wettelijke reserve ontwikkelingskosten

Voor zelf ontwikkelde, respectievelijk zelf gemodificeerde software, wordt ter hoogte van het geactiveerde bedrag een wettelijke reserve gevormd. De wettelijke reserve valt vrij naar gelang de boekwaarde van het actief vermindert.

Bestemmingsreserves

Het COA kent diverse bestemmingsreserves die hieronder nader zullen worden toegelicht. Voorstellen voor vorming van bestemmingsreserves en mutaties van deze reserves dienen ter goedkeuring voorgelegd te worden aan de eigenaar, hetgeen afwijkt van Titel 9 BW 2.

Bestemmingsreserve generatiepact

Voor medewerkers die binnen drie jaar de AOW gerechtigde leeftijd bereiken is een generatieregeling van toepassing omdat de AOW gerechtigde leeftijd is toegenomen van 65 naar 67 jaar. Deelname aan de regeling is vrijwillig. Voor de kosten die hiermee gepaard gaan heeft het COA een reserve gevormd.

Bestemmingsreserve doorontwikkeling IV / ICT

Deze reserve is in overleg met de eigenaar aanvankelijk gevormd voor het aanpassen van het systeem IBIS. Gezien de doorontwikkeling die komende jaren nodig is op het gebied van IV / ICT wordt de bestemming daarop aangepast.

Bestemmingsreserve voldoen aan eisen AVG

Onderdeel van het primaire proces van het COA is het registreren van persoonsgegevens. Om te voldoen aan de eisen van de AVG is een gespecialiseerd team samengesteld. Voor het inrichten van de systemen en alle daaruit voortvloeiende acties is een bestemmingsreserve gevormd.

Bestemmingsreserve veranderend speelveld (Vers)

In overleg met de eigenaar is een reserve gevormd om de kosten te dekken van deze organisatieontwikkeling.

Bestemmingsreserve flexibilisering asielketen

De middelen in deze reserve worden ingezet voor de uitwerking van het Programma Flexibilisering binnen het COA.

Bestemmingsreserve reservecapaciteit

De afspraak met de eigenaar is dat het COA de ruimte heeft om 2.000 plaatsen reservecapaciteit aan te houden. De kosten die verbonden zijn aan de reservecapaciteit kunnen afgedekt worden door middel van deze bestemmingsreserve.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen en verliezen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de hoogte redelijkerwijs kan worden geschat. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde.

Wachtgeldvoorzieningen

Deze voorziening heeft betrekking op kosten die verband houden met wachtgeldverplichtingen uit reorganisaties uit het verleden.

Krimpvoorziening

In de jaarrekening is een voorziening krimp opgenomen inzake de verwachte meerjarige verplichtingen voortvloeiend uit krimp. Voor zover de datum van het krimpbesluit vóór 31 december van het boekjaar ligt, treft het COA een voorziening voor de verplichtingen met betrekking tot huisvestingskosten van opvanglocaties die leeg zijn;

In de brief met kenmerk 2553722 (4 april 2019) heeft het ministerie van JenV aangegeven in te stemmen met het handhaven van de krimpvoorziening. Dit is in afwijking van Titel 9 BW 2, maar mogelijk op grond van artikel 35 van de Kaderwet ZBO.

Voorziening Juridische claims

In de jaarrekening is een voorziening juridische claims opgenomen inzake te verwachte kosten vanwege claims, geschillen en rechtsgedingen. De omvang van de voorziening is bepaald naar de beste schatting van het bedrag waarvoor het COA de claims kan afwikkelen.

Voorziening zorgkosten

Aangezien zorgleveranciers het wettelijke recht hebben om tot 5 jaar na afloop van het jaar van behandeling facturen in te dienen, wordt een voorziening gevormd voor de nog te verwachten kosten die betrekking hebben op behandelingen die in 2020 of in oudere jaren aan bewoners geleverd zijn.

Voorziening herstelkosten

Deze voorziening wordt gevormd voor de herstelkosten die volgen na reguliere sluitingen van gehuurde locaties, tijdelijk extra gehuurde gebouwen op eigendomslocaties en gehuurde grond (erfpacht).

In de huurovereenkomsten voor de tijdelijke huur van gebouwen en terreinen zijn afspraken gemaakt over de wijze en de staat waarin het huurobject bij beëindiging van de overeenkomst opgeleverd moet worden aan de verhuurder. De overeenkomsten zijn in twee categorieën te onderscheiden:

- In de overeenkomst is een vast bedrag afgesproken die door het COA moet worden voldaan ter dekking van de herstelkosten die de verhuurder zal maken;
- In de overeenkomst is geen bedrag overeengekomen maar de verplichting om het huurobject in originele staat terug te leveren is wel aanwezig.

Voor de eerste categorie zijn de bedragen overeengekomen in het huurcontract opgenomen in de voorziening. Voor de tweede categorie wordt een schatting gemaakt op basis van historische gegevens inzake het terugbrengen naar oorspronkelijke staat van terrein/gebouw. Gedurende de verwachte gebruiksduur van het actief wordt een voorziening ter grootte van het verwachte bedrag van de herstelkosten opgebouwd.

Langlopende en kortlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden verantwoord onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de verwachte gebruiksduur van deze activa ten gunste van de rekening van baten en lasten gebracht.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet uit de balans blijkende verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

2.5.2 Grondslagen voor resultaatbepaling

Bijdrage ministerie van JenV

Opvang asielzoekers

Het COA wordt door het ministerie van Justitie en Veiligheid gefinancierd, de basis hiervoor is dat een aantal overeengekomen producten, vermenigvuldigd met de kostprijs van het product ($p \cdot q$ model). Voor een aantal modaliteiten geldt daarbij een minimumbestelling en in de Bekostigingsafspraken is vastgelegd hoe het bij- en afbestellen werkt. Voor de kosten van regelingen, de projectkosten en overige kostenposten, gelden specifieke afspraken. De kosten van de regelingen worden afgerekend op grond van werkelijke kosten. De projectkosten worden afgerekend volgens de projectregeling.

Overige baten

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van activa worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper.

Bij de Europese subsidieprojecten worden de baten gedurende het project verantwoord voor het deel waarvoor redelijke zekerheid bestaat dat aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan. Dit houdt in dat de baten en indien van toepassing de resultaten aan de subsidiekosten gematcht worden.

Lasten

Lasten welke hun oorsprong vinden in het verslagjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Afschrijvingen

Afschrijvingen worden ten laste van het resultaat gebracht op basis van de geschatte gebruiksduur en vanaf het moment dat het betreffende actief beschikbaar is voor gebruik.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en van het ministerie van Financiën ontvangen (te ontvangen) en betaalde (te betalen) interest.

Bijzondere resultaten krimp

In de Bekostigingsafspraken 2020 is opgenomen dat het COA conform de gemaakte afspraken in eerste aanleg verantwoordelijk is voor het operationeel en financieel realiseren van groei en krimp. Bij groei en of krimp treedt het COA in overleg met het ministerie over de ontstane situatie en de te ondernemen activiteiten (artikel 17 lid 2, wet op COA). Overleg met het ministerie van JenV over de mutatie van de krimpvoorziening 2020 heeft geleid tot de volgende afspraken. De oorspronkelijke krimpvoorziening vertoond voor sommige locaties vrijval in 2020, omdat de huidige inschatting is dat de eerdere dotatie niet meer nodig is in die mate. Voor andere locaties wordt er dotatie gedaan in 2020, omdat de inschatting is dat de kosten voor ontmanteling hoger worden. Het ministerie is akkoord dat de vrijval gebruikt wordt voor de dotaties.

2.5.3 Grondslagen voor opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Deze gaat uit van het resultaat na resultaatsbestemming gecorrigeerd met kosten die geen uitgaven zijn en voor mutaties in het werkkapitaal.

2.6 Toelichting op de balans

2.6.1 Immateriële vaste activa

Gedurende 2020 is € 0,4 miljoen (2019: € 0,9 miljoen) geïnvesteerd in immateriële vaste activa, met name bestaande uit zelfontwikkelde en gekochte software. Na afschrijving resteert ultimo 2020 een boekwaarde van € 0,9 miljoen (2019: € 1,3 miljoen).

Immateriële vaste activa (bedragen in € 1.000)	Software en maatwerk	Activa in aanbouw	Totaal
Stand per 31 december 2019			
Verkrijgingsprijs	4.671	286	4.957
Cumulatieve afschrijvingen	-3.418	-	-3.418
Cumulatieve afwaarderingen	-	-	-
Boekwaarde per 31 december 2019	1.253	286	1.539
Mutaties 2020			
Investeringsen	447	-286	161
Afschrijvingen	-832	-	-832
Afwaarderingen	-	-	-
Verkrijgingsprijs desinvesteringen	-2.279	-	-2.279
Afschrijvingen desinvesteringen	2.279	-	2.279
Afwaarderingen desinvesteringen	-	-	-
Totaal mutaties 2020	-385	-286	-671
Stand per 31 december 2020			
Verkrijgingsprijs	2.839	-	2.839
Cumulatieve afschrijvingen	-1.971	-	-1.971
Cumulatieve afwaarderingen	-	-	-
Boekwaarde per 31 december 2020	868	-	868

De activa in aanbouw betreffen investeringen in lopende ICT-projecten die ultimo verslagjaar nog onderhanden zijn.

In de categorie Activa in aanbouw is zichtbaar dat de investeringen negatief worden gepresenteerd ter hoogte van € 0,3 miljoen. Het COA evalueert jaarlijks de lopende projecten. Indien projecten geen grond hebben voor activering, presenteert het COA deze projecten als kosten.

2.6.2 Materiële vaste activa

Onderstaande tabel toont het verloop van de materiële vaste activa.

Materiële vaste activa (bedragen in € 1.000)	Grond en terreinen	Bedrijfsgebouwen				Andere vaste bedrijfsmiddelen				
		Gebouwen permanent	Semi permanent	Brand- werendheid	Bedrijfs- gebouwen	Ov. bedrijfs- middelen	Functionele aanpassing	Bedrijfs- middelen	Activa in aanbouw	Totaal
Stand per 31 december 2019										
Verkrijgingsprijs	29.208	301.681	157.273	28.759	487.713	53.287	57.218	110.505	34.828	662.254
Cumulatieve afwaarderingen	-832	-5.391	-1.561	-1.029	-7.981	-600	-1.412	-2.012	-	-10.825
Cumulatieve afschrijvingen	-	-93.747	-107.420	-27.682	-228.849	-32.563	-44.644	-77.207	-	-306.056
Boekwaarde per 31 december 2019	28.376	202.543	48.292	48	250.883	20.124	11.162	31.286	34.828	345.373
Mutaties 2020										
Investerings	-	31.067	-	-	31.067	5.327	5.407	10.734	-24.143	17.658
Investerings in ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-	46.017	46.017
Afwaardering	-	-	-	-	-	-157	-	-157	-	-157
Afschrijvingen	-	-9.909	-10.536	-48	-20.493	-7.857	-4.844	-12.701	-	-33.194
Desinvesteringen	-	-	-4.422	-	-4.422	-15.496	-8	-15.504	-	-19.926
Afwaarderingen desinvesteringen	-	-	516	-	516	339	3	342	-	858
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	3.906	-	3.906	15.157	5	15.162	-	19.068
Totaal mutaties 2020	-	21.158	-10.536	-48	10.574	-2.687	563	-2.124	21.874	30.324
Stand per 31 december 2020										
Verkrijgingsprijs	29.208	332.748	152.851	28.759	514.358	43.118	62.617	105.735	56.702	706.003
Cumulatieve afwaarderingen	-832	-5.391	-1.045	-1.029	-7.465	-418	-1.409	-1.827	-	-10.124
Cumulatieve afschrijvingen	-	-103.656	-114.050	-27.730	-245.436	-25.263	-49.483	-74.746	-	-320.182
Boekwaarde per 31 december 2020	28.376	223.701	37.756	-	261.457	17.437	11.725	29.162	56.702	375.697

Investerings

In 2020 heeft het COA voor € 31,0 miljoen geïnvesteerd in bedrijfsgebouwen. In overige bedrijfsmiddelen, zoals bijvoorbeeld ICT voorzieningen is voor € 10,7 miljoen geïnvesteerd. Uit het bedrag van de investeringen in de kolom activa in aanbouw blijkt dat een groot deel van de investeringen in 2020 nog niet is afgerond maar nog onderhanden is. De totale boekwaarde is eind 2020 met € 30,3 miljoen toegenomen ten opzichte van 2019.

Onder de bedrijfsgebouwen zijn de categorieën gebouwen permanent, gebouwen semipermanent en brandwerendheid opgenomen, voor een totale boekwaarde per 31 december 2020 van € 261,5 miljoen (2019: € 250,9 miljoen). Dit is een toename van € 10,6 miljoen, veroorzaakt door de nieuwe investeringen.

De overige bedrijfsmiddelen omvatten de categorieën overige bedrijfsmiddelen en functionele aanpassingen, voor een totale boekwaarde per 31 december 2020 van € 29,2 miljoen (2019: € 31,3 miljoen). De afname van € 2,1 miljoen wordt veroorzaakt doordat in 2020, in vergelijking met 2019, minder geïnvesteerd is in overige bedrijfsmiddelen. In de overige bedrijfsmiddelen is de voorraad inventaris opgenomen voor de eerste inrichting van nieuwe locaties. Deze worden afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Desinvesteringen

De desinvesteringen hebben betrekking op materiële vaste activa van locaties die in het afgelopen jaar zijn afgestoten.

Waardering

Er zijn zeven locaties die per ultimo boekjaar leegstaan. Deze locaties zijn gewaardeerd tegen grondwaarde. De opstellen zijn volledig afgeschreven of gesloopt.

2.6.3 Vorderingen

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

De balanspost Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van € 1,3 miljoen (2019: € 3,0 miljoen) kan als volgt worden gespecificeerd:

Vordering op ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid					
(bedragen in € 1.000)	Saldo		Voor- schotten	Bijdrage	Saldo
	31-12-2019	Afrekening			31-12-2020
Voorbereiden op inburgering	2.199	-2.199	12.016	12.703	687
Vroege integratie en participatie	768	-768	2.716	3.395	679
Kijkje in de Keuken			49	18	-31
Totaal	2.967	-2.967	14.781	16.116	1.335

Zie bijlage 5 voor een verdere uitsplitsing van de afrekening.

Overige vorderingen

De overige vorderingen ad € 2,1 miljoen (2019: € 1,8 miljoen) betreffen vorderingen met een looptijd korter dan 1 jaar.

Overlopende activa

De post overlopende activa ultimo 2020 bedraagt € 20,8 miljoen (2019: € 25,2 miljoen) en bestaat onder meer uit vooruitbetaalde huurkosten van accommodaties en voorschotten aan leveranciers. De overlopende activa zijn overwegend kortlopend (< 1 jaar).

Overlopende activa		
(bedragen in € 1.000)	2020	2019
Vooruitbetaalde bedragen	9.299	12.888
Voorschotten	10.265	10.765
Waarborgsommen	65	115
Overige overlopende activa	1.187	1.411
Totaal	20.816	25.179

2.6.4 Liquide middelen

De liquide middelen zijn als volgt uitgesplitst.

Liquide middelen (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Ministerie van Financiën	51.790	50.617
Bank	-	-
Kas	29	31
Totaal	51.819	50.648

Ministerie van Financiën

Het COA voert een wettelijke taak uit waarvoor publieke middelen worden ontvangen, als gevolg daarvan schatkistbankiert het COA bij het Ministerie van Financiën. Iedere dag wordt het saldo op de rekening van het COA door het ministerie afgeroomd en op een rekening courant geplaatst. De gelden staan echter direct ter beschikking van het COA en worden derhalve als liquide middelen gepresenteerd.

2.6.5 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de egaliseringsreserve (algemene risicobuffer) en de wettelijke reserve ontwikkelingskosten en diverse bestemmingsreserves. Het eigen vermogen moet de specifieke risico's (kosten van normale groei en normale krimp) dekken, evenals de algemene risico's uit de normale bedrijfsvoering (bijvoorbeeld als gevolg van veranderde wetgeving).

Egaliseringsreserve

Het COA heeft een gezond eigen vermogen nodig om risico's in de bedrijfsvoering te dragen.

In de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2020 (Integraal Document) is vastgelegd dat het totaal van de egaliseringsreserve maximaal 5%, dan wel minimaal 1% is van de gemiddelde omzet over de afgelopen drie jaar, conform het COA Subsidiebesluit en artikel 40 van de Bekostigingsafspraken COA. In 2020 is het vermogen dat JenV kan opeisen opgenomen onder de kortlopende schulden.

Ten aanzien van de grenzen aan de egaliseringsreserve is in de Bekostigingsafspraken afgesproken dat indien de grens van 5% wordt overschreden, het meerdere wordt teruggestort.

Het verloop van de egaliseringsreserve gedurende het boekjaar ziet er als volgt uit:

Egaliseringsreserve (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Stand per 1 januari	32.500	37.545
Mutatie wettelijke reserve ontwikkelingskosten	202	52
Bestemming resultaat	66.267	17.697
Vermogen ter beschikking aan JenV	-66.255	-22.794
Stand per 31 december	32.714	32.500

Wettelijke reserve ontwikkelingskosten

Conform Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek wordt een wettelijke reserve gevormd voor zelfontwikkelde software. Deze wettelijke reserve valt vrij naar gelang de boekwaarde van het actief vermindert. In 2020 heeft er een vrijval als gevolg van afschrijving en afwaardering plaatsgevonden.

Wettelijke reserve ontwikkelingskosten (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Stand per 1 januari	320	372
Investeringskosten	-	90
Vrijval als gevolg van afschrijvingen en afwaarderingen	-202	-142
Stand per 31 december 2020	118	320

Bestemmingsreserves

Het verloop van de bestemmingsreserves gedurende het boekjaar ziet er als volgt uit:

Bestemmingsreserves (bedragen in € 1.000)	Stand per 31-12-2019	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Stand per 31-12-2020
Generatiepact	1.915	-	-187	-	1.728
Doorontwikkeling IV / ICT	8.500	-	-	-	8.500
AVG	2.701	-	-1.563	-	1.138
VerS	1.568	-	-1.535	-	33
Flexibilisering asielketen	1.306	-	-364	-	942
Reservecapaciteit	12.000	-	-	-	12.000
Totaal	27.990	-	-3.649	-	24.341

Verwezen wordt naar 2.5.1. Grondslagen waardering van activa en passiva voor een nadere toelichting.

2.6.5.1 Vaststelling resultaatbestemming 2019

Op 11 augustus 2020 is de vaststelling van de jaarrekening door het ministerie van JenV ontvangen en daarmee is de bestemming van het resultaat 2019 vastgesteld.

2.6.5.2 Voorstel resultaatbestemming 2020

Het resultaat voor resultaatbestemming 2020 bedraagt € 62,618 miljoen. Voorgesteld wordt dit resultaat als volgt te verwerken:

- -/- € 3,649 miljoen onttrekken aan bestemmingsreserves
- + € 0,012 miljoen verhogen egalisereserve
- € 66,255 miljoen ter beschikking te stellen aan het ministerie van Justitie en Veiligheid

Vooruitlopend op de vaststelling van deze bestemming door de eigenaar is deze bestemming als zodanig verwerkt in de financiële verantwoording 2020.

2.6.6 Voorzieningen

De volgende tabel toont het verloop van de diverse voorzieningen. Per voorziening zijn de mutaties opgenomen en is aangegeven welk deel van voorziening een looptijd heeft korter dan 1 jaar en welke deel van de voorziening een looptijd heeft van meer dan 1 jaar. Jaarlijks vindt een herijking plaats van de voorzieningen.

Voorzieningen (bedragen in € 1.000)	Stand per 31-12-2019		Onttrek- kingen		Stand per 31-12-2020	< 1 jaar	> 1 jaar
	Dotaties		Vrijval				
Wachtgeldvoorzieningen	4.035	-	-1.136	-493	2.406	896	1.510
Krimpvoorziening	9.659	1.092	-2.258	-2.294	6.199	2.504	3.695
Voorziening Juridische claims	700	1.750	-	-550	1.900	1.900	-
Voorziening Herstelkosten	-	15.899	-667	-	15.232	7.527	7.705
Voorziening zorgkosten	47.171	37.241	-27.283	-16.921	40.208	36.187	4.021
Totaal	61.565	55.982	-31.344	-20.258	65.945	49.014	16.931

Wachtgeldvoorzieningen

Deze voorziening heeft betrekking op kosten die verband houden met wachtgeldverplichtingen uit reorganisaties uit het verleden.

Krimpvoorziening

Deze voorziening omvat de personeels- en huisvestingskosten die uit krimpbesluiten voortvloeien. Door de effectuering van de genomen besluiten in 2017 en 2018 daalt de voorziening verder met € 3,5 miljoen (2019: € -6,8 miljoen). In 2019 en 2020 zijn geen krimpbesluiten genomen.

Voorziening Juridische claims

Het COA wordt geconfronteerd met claims en juridische geschillen als gevolg van de reguliere bedrijfsvoering en krimp. De kosten die hieruit voortkomen komen ten laste van het COA.

Voorziening Herstelkosten

Deze voorziening wordt gevormd voor de herstelkosten die volgen na reguliere sluitingen van gehuurde locaties, tijdelijk extra gehuurde gebouwen op eigendomslocaties en gehuurde grond (erfpacht).

Voor de verplichtingen inzake ontmanteling van gebouwen en terreinen heeft in deze jaarrekening een correctie plaatsgevonden van de wijze van verslaglegging. Ten opzichte van eerdere jaren zijn er nieuwe inzichten op basis waarvan een voorziening herstelkosten is gevormd voor de verplichting die is opgenomen in diverse huurcontracten om gebouwen en terreinen in oorspronkelijke staat te herstellen. Aangezien de verplichting ook in het afgelopen jaar bestond, maar niet als zodanig is verwerkt, is er sprake van fouterstel van een niet-materiële fout. De verwerking in deze jaarrekening is in overeenstemming met RJ 150 prospectief verwerkt. De voorziening zou ultimo 2019 € 11,7 miljoen bedragen hebben. Ultimo 2020 bedraagt de voorziening € 15,2 miljoen. De dotatie is ten laste van het resultaat verwerkt in de jaarrekening.

Voorziening Zorgkosten

In de tweede helft van 2020 is meer inzicht ontstaan in de zorgkosten van bewoners. Naar schatting is inmiddels 99,9% van de facturen over de geleverde zorg in 2018 ontvangen. Omdat 2019 vergelijkbaar is, kunnen de kosten van dat jaar goed gebaseerd worden op de ervaringscijfers van 2018. Dit leidt tot een vrijval van de voorziening voor de zorgkosten in 2018 en 2019. Door de impact van de coronamaatregelen op de geleverde zorg, is 2020 een afwijkend jaar. Enerzijds is de toegang tot zorg beperkt geweest vanwege landelijke maatregelen. Anderzijds hebben de beperkingen voor veel (mentale) onrust gezorgd. Wat dit betekent voor de geleverde medisch specialistische en geestelijke gezondheidszorg is onzeker, omdat deze relatief laat gedeclareerd mag worden door zorgaanbieders.

Zoals hierboven beschreven hebben we ten opzichte van vorig jaar een schattingswijzing (RJ 145) doorgevoerd omdat wij verwachten dat die beter aan zal sluiten bij de werkelijke kosten. Omdat we nu relatief harde gegevens hebben over 2018, lijkt de tijd tussen behandeling en facturering een betere voorspelling te geven voor de nog te verwachten te ontvangen facturen voor de meeste zorgsoorten. Volgens RJ 145.304 / 305 dient het kwantitatieve effect van de schattingswijziging toegelicht te worden indien deze redelijkerwijs gecalculeerd kan worden. Omdat de prognose voorziening zorgkosten 2020 (schadelastjaren 2018, 2019 en 2020) niet is bepaald op basis van de methodiek die vorig jaar is gehanteerd is het kwantitatieve effect niet inzichtelijk.

De uiteindelijke kosten 2020 zullen afwijken van de prognose die wij op basis van de nu beschikbare gegevens hebben kunnen maken. Voor de jaren 2018 en 2019 is de onzekerheid voor komende jaren in belangrijke mate verlaagd. Voor het afzonderlijke schadejaar 2020 is de onzekerheid door corona hoger. Per saldo is de onzekerheid voor de gehele voorziening niet goed te kwantificeren, maar de inschatting is dat deze niet materieel zal zijn.

Wij hebben externe onafhankelijke experts een oordeel gevraagd over de inschatting van de (verwachte) zorgkosten en zij komen net als wij tot de conclusie dat deze aanvaardbaar zijn.

2.6.7 Langlopende schulden

Ministerie van Financiën

Ministerie van Financiën (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Leningen > 1jr.	160.480	186.400

Leningen en schulden worden opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Er zijn in 2016 ter dekking van omvangrijke investeringen vier leningen afgesloten van in totaal € 293 miljoen:

- € 73 miljoen met een looptijd van 8-1-2016 tot 17-12-2040 en een rentepercentage 1,17%;
- € 100 miljoen met een looptijd van 1-11-2016 tot 30-10-2036 en een rentepercentage 0,32%;
- € 60 miljoen met een looptijd van 1-11-2016 tot 30-10-2026 en een rentepercentage 0,06%;
- € 60 miljoen met een looptijd van 15-12-2016 tot 15-12-2021 en een rentepercentage 0,0%.

In 2020 is € 25,9 miljoen afgelost op deze leningen en er zijn geen nieuwe leningen afgesloten.

Van de leningen van het Ministerie van Financiën heeft € 25,9 miljoen een looptijd korter dan 1 jaar; € 55,7 miljoen een looptijd van tussen 1 en 5 jaar en € 104,8 miljoen een looptijd langer dan 5 jaar.

2.6.8 Kortlopende schulden en overlopende passiva

Ministerie van Justitie en Veiligheid

De schuld aan het ministerie van JenV kan als volgt worden gespecificeerd:

Schuld aan het ministerie van Justitie en Veiligheid (bedragen in € 1.000)	Stand per 31-12-2019	Afrekening 2019	Voorschot 2020	Bijdrage DRM 2020	Overschot	Stand per 31-12-2020
Uitvoering	-1.652	1.652	687.058	685.439		1.619
Regelingen	1.432	-1.432	5.344	6.996		-1.652
Overige kosten en kortingen	2.163	-2.163	8.733	5.762		2.971
JenV reguliere subsidie	1.943	-1.943	701.135	698.197		2.938
Projecten	315	-315	-	-		-
JenV projecten	315	-315	-	-		-
Subtotaal overlopende post / schuld opdrachtge	2.258	-2.258	701.135	698.197	-	2.938
Eigen Vermogen ter beschikking eigenaar	22.794	-22.794	-	-	66.255	66.255
Totaal	25.052	-25.052	701.135	698.197	66.255	69.193

Zie bijlage 1 voor een nadere uitsplitsing.

Ministerie van Financiën

Ministerie van Financiën (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Rekening-courant	-	-
Leningen < 1 jr.	25.920	25.920
Totaal	25.920	25.920

Er zijn in 2016 vier leningen afgesloten van in totaal € 293 miljoen (zie paragraaf 2.6.8); dit betreft het gedeelte met een looptijd korter dan 1 jaar.

Belastingen en sociale premies

Belastingen en sociale premies (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Loonbelasting	9.665	8.607
BTW	95	241
Totaal	9.760	8.848

De loonbelasting in 2020 is hoger dan in 2019 door een hoger personeelsbestand t.o.v. vorig jaar.

Crediteuren

Crediteuren (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Crediteuren	1.230	495

De doorlooptijd van een inkoopfactuur bedraagt over 2020 gemiddeld 21,3 dagen (2019: 16,4 dagen). In 2020 is 92% van de inkoopfacturen binnen 30 dagen betaald (2019: 94,0%).

Overige schulden en overlopende passiva

De overige schulden en overlopende passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Overige schulden en overlopende passiva (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Nog te betalen personeelskosten	13.781	9.193
Nog te ontvangen facturen	12.778	10.610
Egalisatierekeningen	17.067	17.415
Overige schulden en overlopende passiva	18.742	21.196
Totaal	62.368	58.414

Onder de overige schulden en overlopende passiva zijn opgenomen de nog te ontvangen facturen voor geleverde goederen en diensten van € 12,8 miljoen (2019: € 10,6 miljoen), hiervoor is een

prestatieverklaring getekend. Een bedrag van € 17,1 miljoen heeft betrekking op de egalisatierekeningen, deze omvat investeringen die het ministerie van JenV destijds *à fonds perdu* heeft gefinancierd. Aanwending van de egalisatierekeningen vindt plaats door reguliere afschrijvingskosten op betreffende activa hiermee te verrekenen. In geval van desinvestering wordt de volledige boekwaarde van het actief verrekend met de egalisatierekening investeringen. Het resterende bedrag in de post overige schulden en overlopende passiva heeft betrekking op een raming van kosten die nog betaald moeten worden maar waarvan de exacte omvang pas op een later moment definitief bepaald kan worden.

2.6.9 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen (bedragen in € 1.000)	Ultimo 2020	Ultimo 2019
Huur Kantoren	2.607	2.390
Huur Centra	54.365	60.685
DBM contracten	20.188	21.139
ICT-kosten	279	352
Lease-auto's	2.175	2.127
Totaal	79.614	86.693

De looptijd van de niet in de balans opgenomen verplichtingen is in onderstaande tabel uitgesplitst:

Looptijd niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen (bedragen in € 1.000)	totaal	vervalt in		vervalt na
		2021	2022-2025	2025
Huur Kantoren	2.607	2.395	212	
Huur Centra	54.365	23.533	25.254	5.578
DBM contracten	20.188	985	4.399	14.804
ICT-kosten	279	273	6	-
Lease-auto's	2.175	704	1.471	-
Totaal	79.614	27.890	31.342	20.382

De post 'huur centra' omvat huur van grond en gebouwen, caravans en woningen. De ICT-kosten omvatten uitsluitend de verplichtingen voor printersystemen. Voor de herontwikkeling van de locaties Dronten, Luttelgeest en Ter Apel zijn zogenoemde Design Build Maintain contracten afgesloten. De opgenomen verplichting betreft de Maintain component.

Het COA is in 2020 investeringsverplichtingen aangegaan voor 2021 en verder ten bedrage van € 42,1 miljoen. Deze investeringsverplichtingen hebben voornamelijk betrekking op nieuwbouw en herontwikkeling van asielzoekerscentra.

Voor acht huurcontracten met een looptijd voor onbepaalde tijd is afgesproken om het terrein/gebouw te herstellen in oorspronkelijke staat. Het is momenteel onzeker wanneer dit zal resulteren in een uitstroom van middelen en dit is ook niet betrouwbaar te schatten.

2.7 Toelichting op de rekening van baten en lasten

2.7.1 Toelichting baten

De baten zijn opgebouwd uit verschillende subsidiestromen. De subsidiebijdrage van het ministerie van Justitie en Veiligheid wordt grotendeels verstrekt door de directie Regie Migratieketen (DRM). Het COA krijgt inkomsten als vergoeding voor reguliere producten (op basis van de productenklapper), voor programmakosten van regelingen en voor overige kosten en kortingen waarover aanvullende afspraken zijn gemaakt. Daarnaast verstrekt DRM projectsubsidies.

Onder de overige baten vallen o.a. de bijdragen van het ministerie SZW in het kader van de inburgering van vergunninghouders. Ook eventuele baten uit Europese subsidies evenals de vrijval van de egalisatierekening als gevolg van afschrijvingen, afwaarderingen en desinvesteringen en de opbrengst uit de verkoop van onroerende zaken vallen onder de overige baten.

2.7.1.1 Baten opdrachtgever Directie Regie Migratieketen

Bij brief van 7 november 2019, heeft het COA de beschikking voor 2020 ontvangen ten bedrage van € 600,2 miljoen. De beschikking is gebaseerd op 23.617 asielzoekers (zie ook Bijlage 1: Afrekening 2019).

Omdat de werkelijk bezetting hoger is dan de oorspronkelijke bestelling is op 27 november 2020 is een aanvullende beschikking ontvangen. Met deze beschikking is de subsidie naar € 701,1 miljoen verhoogd. Deze aanvullende beschikking is gebaseerd op 28.010 asielzoekers.

De baten opdrachtgever DRM bestaan uit de volgende elementen:

Baten opdrachtgever DRM (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Vergoeding reguliere producten	685.157	623.561
Overige vergoedingen	5.780	5.674
Bijdrage opdrachtgever DRM	690.937	629.235
Vergoeding programmakosten regelingen	6.996	6.611
Bijdrage programmakosten DRM	6.996	6.611
Totaal	697.933	635.846

Vergoeding reguliere producten

De vergoeding wordt bepaald op grond van de gerealiseerde bezetting en aantallen, tegen een vastgestelde kostprijs, op grond van afrekenafspraken zoals vastgelegd in het document Bekostigingsafspraken COA 2020 (Integraal Document). Een positief of negatief resultaat op de uitvoering komt ten gunste of ten laste van het eigen vermogen van het COA. Een specificatie van de vergoeding reguliere producten staat in bijlage 1 Opbrengstverantwoording opdrachtgever.

Afrekening projecten DRM

Projectkosten rekent het COA via projectfinanciering, dus buiten de kostprijs, met het ministerie van JenV af. Afrekening vindt plaats volgens de Projectenregeling COA zoals deze op 8 december 2008 is vastgesteld, kenmerk brief 5556223/08/DVB. De regeling heeft tot doel om tot uniforme afspraken te komen over door het COA uit te voeren projecten.

Vergoeding overige kosten en kortingen

In onderstaande tabel staan de bedragen zoals opgenomen in de oorspronkelijke beschikking en realisatie 2020 van de overige kosten en kortingen. Dit zijn kosten en kortingen, waarover afspraken zijn gemaakt in het kostprijsmodel, dan wel die separaat zijn overeengekomen. Bijlage 1 Opbrengstverantwoording opdrachtgever geeft een toelichting per onderdeel.

Overige vergoedingen (bedragen in € 1.000)	Realisatie Beschikking	
	2020	2020
Gesloten gezinsvoorzieningen	302	302
HTL	2.520	4.000
Inzet landelijk regio overleg	60	60
Relocatie	187	1.406
Ketenmariniers	60	50
Participatie en Taal	309	591
Nederlandse omgangsvormen	18	-
AMV 13/14 jarigen	200	200
Time-out plekken	600	600
Nachtopvang Ter Apel	1.524	1.524
Totaal	5.780	8.733

De uitgaven voor de Handhaving en toezichtlocatie (HTL) in Hoogeveen zijn lager dan begroot. Op de locatie is ook een AZC gevestigd waardoor efficiënte samenwerking mogelijk is.

Bij Relocatie wordt de afname met name veroorzaakt doordat a.g.v. Covid-19 niet meer gereisd kan worden wat tot gevolg heeft een afname van de kosten.

Vergoeding programmakosten regelingen

Het ministerie van JenV is risicodragend van de regelingen. Dit betekent dat regelingen worden afgerekend op basis van werkelijke kosten. Deze zijn in 2020 in totaal € 7,0 miljoen (2019: € 6,6 miljoen). Het verantwoorden van deze vergoeding is overeenkomstig de afspraken met het ministerie van JenV en wijkt af van Titel 9 BW 2.

De vergoeding programmakosten staat per regeling in de tabel hieronder. Voor een uitgebreide toelichting op de kosten per regeling wordt verwezen naar paragraaf 2.7.2 (toelichting lasten).

Vergoeding programmakosten regelingen (bedragen in € 1.000)	Realisatie 2020	Afrekening 2019
RVA (excl weekgeld)	2.594	2.749
Uitkeringen aan gemeenten	4.281	3.358
Wooncomponenten	37	374
Regeling eigen bijdrage asielzoekers (REBA)	-375	-479
Regeling verstrekkingen aan bepaalde categorie vreemdelingen (RVB)	459	609
Totaal	6.996	6.611

2.7.1.2 Overige baten

De overige baten zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Overige baten (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Voorbereiden op inburgering	12.703	12.954
Vroege integratie en participatie	3.395	3.840
Kijkje in dekeuken	18	-
Ministerie SZW	16.116	16.794
Europese subsidies	5.202	1.817
Europese Commissie	5.202	1.817
Verkoopopbrengsten	-	-
Doorbelasten kosten	7.388	4.025
Diverse baten	7.388	4.025
Totaal	28.706	22.636

Voorbereiden op inburgering

In opdracht van het ministerie van SZW biedt het COA het programma 'Voorbereiding op inburgering' aan om vergunninghouders voor te bereiden op het wonen en leven in de gemeente.

De financiering van het programma vindt plaats op basis van het aantal aangeboden trajecten. Voor 2020 is dit aantal 4.502. Voor de uitvoering van het programma is een voorschot toegekend van € 12,7 miljoen, waarvan € 12,0 miljoen is ontvangen in 2020. Zie ook bijlage 5.

Vroege integratie en participatie

Op 2 september 2020 heeft het ministerie van SZW een beschikking afgegeven voor het project 'Vroege integratie en participatie' voor een totale subsidiebedrag van € 3,4 miljoen, waarvan € 2,7 miljoen aan voorschot is ontvangen in 2020. Zie voor meer informatie bijlage 5.

Europese subsidies

Bij de Europese subsidieprojecten worden de baten gedurende het project verantwoord voor het deel waarvoor redelijke zekerheid bestaat dat aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan. Dit houdt in dat de baten en indien van toepassing de resultaten aan de subsidiekosten gematcht worden. Zie bijlage 4 voor een specificatie per project.

Doorbelaste kosten

Dit betreft de doorbelaste kosten die voortkomen uit dienstverlening aan derden waar het COA een vergoeding voor ontvangt, onder andere huur en detacheringsvergoedingen. Het COA stelt ook ruimten op haar locaties beschikbaar aan ketenpartners om niet.

2.7.2 Toelichting lasten

2.7.2.1 Personeel en overhead

De volgende tabel geeft het verloop weer van het aantal medewerkers per ultimo boekjaar.

Personeel COA per 31 december	2020		2019		2018	
	FTE	aantal	FTE	aantal	FTE	aantal
COA-personeel vast dienstverband	1.886	2.050	1.814	1.980	1.792	1.946
COA-personeel voor bepaalde tijd	391	430	243	267	107	118
Subtotaal	2.277	2.480	2.057	2.247	1.899	2.064
Externen en uitzendkrachten	574	736	582	688	726	832
Totaal personele inzet	2.851	3.216	2.639	2.935	2.625	2.896

Aantallen

De gemiddelde ingezette formatie over het jaar 2020 (eindstand 2019 + eindstand 2020 / 2) bedraagt 2.745 fte (2019: 2.632). Wordt de berekening gemaakt op basis van de gemiddelde inzet per 1^e van de maand gedurende het jaar, dan is in 2020 gemiddeld 2.716 fte ingezet en in 2019 gemiddeld 2.619 fte. Per 31 december 2020 wordt 2.835 fte ingezet, hiervan hebben 430 fte een contract voor bepaalde tijd. De stijging van het aantal medewerkers wordt veroorzaakt doordat er meer bewoners moeten worden opgevangen en zodoende meer personeel moet worden ingezet.

Gemiddeld over het jaar daalt de inzet van externen en uitzendkrachten ten opzichte van vorig jaar tot 571 fte. Wordt de berekening gemaakt op basis van de gemiddelde inzet per 1^e van de maand gedurende het jaar, dan is in 2020 gemiddeld 526 fte ingezet en in 2019 gemiddeld 619 fte. Per 31 december 2020 wordt nog 559 fte ingezet. Naar verwachting zal de formatie in 2021, als gevolg van een daling in het aantal bewoners, afnemen.

De uitsplitsing van de personeelskosten ziet er als volgt uit:

Personeel en overhead (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Salariskosten	117.621	102.412
Pensioenlasten	10.303	9.455
Sociale lasten	19.671	18.434
Uitzendkrachten en externen	57.503	56.848
Overige personeelskosten	11.483	12.284
Overheadkosten	23.481	19.909
Totaal	240.062	219.342

Het subtotaal van de personeelskosten ligt € 20,7 miljoen hoger dan in 2019. De toename is vooral veroorzaakt door inzet van meer personeel, zowel intern als extern personeel (geldt niet voor uitzendkrachten aangezien deze afneemt). Dit is het gevolg van de hogere gemiddelde bezetting. De gemiddelde personeelslasten per fte zijn in hoger dan in 2019.

Salariskosten

De totale salariskosten zijn € 15,2 miljoen (14,9%) hoger dan in 2019.

Het aantal medewerkers met een COA dienstverband (onbepaalde en bepaalde tijd) lag in 2020 gemiddeld 10,0% hoger dan in 2019. De CAO salarisontwikkeling bedroeg gemiddeld circa 3,25% ten opzichte van 2019.

De groep medewerkers met een contract voor bepaalde tijd is toegenomen. Zij zijn in het algemeen lager ingeschaald dan medewerkers met een vast dienstverband, waardoor de gemiddelde salariskosten per medewerker iets dalen.

Pensioenen

De door het COA-personeel opgebouwde rechten voor ouderdomspensioen (toegezegde pensioenregeling) zijn berekend op basis van middelloon. De pensioenen zijn ondergebracht bij het pensioenfonds Zorg en Welzijn. In het geval van een tekort bij het pensioenfonds Zorg en Welzijn rust bij het COA als werkgever geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies. Derhalve worden de betaalde pensioenpremies als pensioenkosten verantwoord. De actuele dekkingsgraad (berekeningswijze 2014 en eerder) bedraagt 92,6%. Dit is 6,6 procentpunten lager dan ultimo 2019.

De toename van de pensioenlasten wordt veroorzaakt door een hoger aantal medewerkers met een COA-dienstverband (kosten pensioenen circa 8,8% van de salariskosten).

Sociale lasten

De kosten van de sociale lasten zijn in 2020 toegenomen met € 1,2 miljoen. Deze toename wordt veroorzaakt door een verhoging van het aantal medewerkers met een COA-dienstverband.

Uitzendkrachten en externen

De kosten voor externe inhuur en uitzendkrachten nemen toe met € 0,7 miljoen (1,2%) ten opzichte van 2019. In 2020 zien we een gemiddelde toename van 19% bij de externe inhuur en een gemiddelde afname van -26% bij de uitzendkrachten. De toename wordt hierdoor veroorzaakt door een hogere gemiddelde inzet van externen in 2020 ten opzichte van 2019, mede door de organisatieontwikkeling.

Overige personeelskosten

De afname van de overige personeelskosten bedraagt € 0,8 miljoen (6,7%). De afname wordt met name veroorzaakt door de lagere opleidingskosten en lagere kosten voor dienstreizen.

Overhead

De toename van de overheadkosten bedraagt € 3,5 miljoen (17,7%). Deze wordt met name veroorzaakt door hogere ICT kosten (+2,0 mln), uitbreiding van hardware (+0,6 mln), advieskosten huisvesting (+0,9 mln) en kosten voor juridische adviezen (+0,7 mln).

Onder de overheadkosten worden ook de accountantskosten verantwoord. In onderstaande tabel is een uitsplitsing van de kosten van de accountants opgenomen. Het COA hanteert voor de accountantskosten de methode dat de lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. Voor het deel van de (controle-) werkzaamheden die worden verricht na het einde van het boekjaar is een overlopende post opgenomen, waarbij een raming van de nog te verwachten kosten is gemaakt. Een deel van de kosten die verantwoord is in 2020 heeft derhalve betrekking op 2019. Dit betreft nagekomen facturen voor de jaarrekeningcontrole 2019.

Accountantskosten (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Onderzoek jaarrekening 2018	-	158
Onderzoek jaarrekening 2019	45	259
Onderzoek jaarrekening 2020	242	-
Totaal	287	417

2.7.2.2 Materieel

De onderstaande tabel toont de uitsplitsing van de materiële kosten.

Materieel (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Huurkosten	43.184	43.122
Facilitaire kosten en kosten van beheer	86.661	77.464
Huisvestingskosten	129.845	120.586
Uitkeringen en verstrekkingen	99.332	93.924
Onderhoud	48.325	33.782
Mutatie voorziening juridische claims	1.200	-227
Totaal	278.702	248.065

Huurkosten

De huurkosten 2020 zijn in lijn met de huurkosten 2019.

Facilitaire kosten en kosten van beheer

Dit zijn de beheer- en exploitatiekosten van de locaties. Deze kosten bestaan voor een groot deel uit beveiliging, schoonmaak, energie, heffingen, verzekeringen en vuilafvoer. Ook wordt vervanging van (eerste) inrichting (inventaris) hier verantwoord. De toename ten opzichte van 2020 wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de hogere beveiligingskosten (+ € 8 mln). De toename wordt veroorzaakt doordat de contractkorting in het oude contract niet van toepassing is op het nieuwe contract dat per 1-1-2020 is ingegaan. Daarnaast zijn er in 2020 extra werkzaamheden bij gekomen (bijvoorbeeld IND Telehoren, POA support en Time out plekken) waardoor de inzet van beveiliging ook hoger is.

Uitkeringen en verstrekkingen

De kosten uitkeringen en verstrekkingen zijn ten opzichte van 2019 met € 5,3 miljoen toegenomen. Deze toename wordt veroorzaakt door de hogere bezetting in 2020.

Onderhoudskosten

Dit betreffen onderhoudskosten voor planmatig onderhoud en kosten voor contract- en klachtenonderhoud. Deze kosten nemen in 2020 toe doordat in tegenstelling tot 2017 en 2018, geen sprake is van een krimp maar groei waardoor vanaf 2019 uitgesteld onderhoud alsnog is uitgevoerd. In 2020 zien we ook dat een inhaalslag gemaakt wordt op achterstallig onderhoud. Tevens zijn de kosten voor het vormen van de voorziening voor herstelkosten ten laste van de onderhoudskosten verwerkt.

Mutatie voorziening juridische claims

Zie voor een specificatie paragraaf 2.6.6 Voorzieningen.

2.7.2.3 Afschrijvingen en afwaarderingen

De afschrijvingen en afwaarderingen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

Afschrijvingen en afwaarderingen		
(bedragen in € 1.000)	2020	2019
Afschrijving MVA gebouwen permanent	9.581	11.084
Afschrijving MVA gebouwen semi-permanent	10.536	11.533
Afschrijving brandwerendheid	28	274
Afschrijving functionele aanpassingen	4.844	9.673
Afschrijving overige bedrijfsmiddelen	7.857	9.321
Afschrijving immateriële vaste activa	832	955
Totaal afschrijvingen	33.678	42.840
Afwaardering immateriële vaste activa	-	-
Afwaardering / desinvestering MVA	157	162
Totaal afwaarderingen/desinvestering	157	162
Totaal	33.835	43.002

De afschrijvingen, inclusief afwaarderingen, zijn ten opzichte van 2019 met € 9,1 miljoen afgenomen vooral als gevolg van lagere afschrijvingen op functionele aanpassingen en overige bedrijfsmiddelen.

2.7.2.4 Gezondheidszorg

De zorgkosten zijn gebaseerd op de uitgaven die in 2020 gedaan zijn ten behoeve van geleverde zorg aan bewoners en een inschatting van de facturen die nog niet ontvangen zijn voor zorg die in 2020 geleverd is. Voor de inschatting van de nog te ontvangen zorgkosten wordt verwezen naar paragraaf 2.6.6.

De kosten van gezondheidszorg zijn in onderstaande tabel uitgesplitst.

Kosten gezondheidszorg		
(bedragen in € 1.000)	2020	2019
Medische kosten	95.813	116.122
Tbc-onderzoek	1.261	1.169
Publieke gezondheidszorg	8.035	7.815
Totaal	105.109	125.106

Medische kosten

De medische kosten zijn in 2020 circa € 20 miljoen lager dan vorig jaar. Dit komt doordat we in 2020 een vrijval van voorzieningen voor medische kosten uit met name de jaren 2018 en 2019. De kosten zijn in 2020 ook lager, mede vanwege de beperkingen van corona.

Publieke gezondheidszorg (PGA)

De GGD-en voeren voor asielzoekers, net als voor alle overige inwoners in Nederland, de publieke taken uit. De taken in het dienstenpakket zijn vastgelegd in een overeenkomst tussen het COA en GGD Nederland. De publieke gezondheidszorg omvat jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen, infectieziektepreventie en –bestrijding, technische hygiënezorg, soa/hiv bestrijding, gezondheidsbevordering, coördinatie van de zorgketen en openbare geestelijke gezondheidszorg. De kosten zijn in 2020 in lijn met 2019.

2.7.2.5 Programmakosten regelingen

Onderstaande tabel geeft de werkelijke lasten per regeling weer. De totale lasten 2020 bedragen € 6,9 miljoen.

Programmakosten regelingen (bedragen in € 1.000)	2020	2019
Regeling verstrekkingen asielzoekers (RVA)	2.594	2.749
Regeling eigen bijdrage asielzoekers (REBA)	-375	-479
Uitkeringen aan gemeenten	4.281	3.358
Wooncomponenten	37	374
Regeling verstrekkingen aan bepaalde categorie vreemdelingen (RVB)	459	609
Totaal	6.996	6.611

Regeling verstrekkingen asielzoekers (RVA)

Op grond van de RVA heeft de asielzoeker recht op een wekelijkse financiële toelage voor voeding, kleding en andere persoonlijke uitgaven. Daarnaast is er een eenmalige bijdrage voor een zelfkokenpakket en een vergoeding van schoolkosten. De RVA is formeel niet van toepassing op asielzoekers die verblijven op een vrijheidsbeperkende locatie (vbl) en gezinslocatie, deze bewoners krijgen een uitkering analoog aan de Rva.

Regeling Eigen Bijdrage Asielzoekers

De Regeling Eigen Bijdrage Asielzoekers met inkomen en vermogen heeft voor 2020 in een opbrengst geresulteerd van € 0,4 miljoen (2019: € 0,5 miljoen).

Uitkeringen aan gemeenten

De uitkeringen aan gemeenten betreffen twee regelingen: het Faciliteitenbesluit opvangcentra en de OHBA. De uitkeringen bedoeld in de artikelen 3 en 4 (capaciteitsplaatsen en wooneenheden) worden via de Decentralisatie uitkering BZK verstrekt, het administratief beheer blijft ongewijzigd. Via de laatste regeling verstrekt het COA de vergoedingen aan gemeenten voor onderwijshuisvestingsbudgetten.

Wooncomponenten

In 2018 zijn diverse regelingen uitgevoerd met een wooncomponent. De realisatie van de wooncomponenten bedroeg in 2020 € 0 miljoen (2019: € 0,4 miljoen). De afname wordt veroorzaakt doordat de GVA (Gemeentelijk versnellingsarrangement) per 31-12-2018 afgeschaft is.

Regeling verstrekkingen aan bepaalde categorieën vreemdelingen

De kosten voor de Regeling verstrekkingen aan bijzondere categorieën vreemdelingen (Rvb) zijn ten opzichte van vorig jaar nagenoeg gelijk gebleven.

2.7.2.6 Financieringslasten/(-baten)

De financieringslasten/(-baten) zijn uitgesplitst als volgt:

Financieringslasten/(-baten)		
(bedragen in € 1.000)	2020	2019
Overige rentelasten	1.012	1.064
Totaal	1.012	1.064

De overige rentelasten komen voort uit de leningen die dit jaar zijn afgesloten. Verwezen wordt naar toelichting van de langlopende schulden voor aan nadere uiteenzetting.

2.7.2.7 Resultaat krimp

Resultaat krimp		
(bedragen in € 1.000)	2020	2019
Wachtgeldvoorzieningen	493	-578
Krimpkosten 2017	739	668
Krimpbaten 2017	-	-
Krimpkosten 2018	463	-668
Krimpbaten 2018	-	-
Resultaat krimp	1.695	-578

Resultaat krimp

In de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2020 is ten aanzien van groei en krimp opgenomen dat COA in eerste aanleg verantwoordelijk is voor het operationeel en financieel realiseren van groei en krimp. Bij groei en of krimp treedt het COA in overleg met het ministerie over de ontstane situatie en de te ondernemen activiteiten (artikel 17 lid 2, wet op COA). Voor de krimp 2017/2018 zijn geen aanvullende middelen beschikbaar gesteld door de opdrachtgever JenV. In 2020 is geen sprake van krimp.

2.7.3 Toelichting op het kasstroomoverzicht

De mutatie op de kortlopende schulden is exclusief de mutatie in het vermogen ter beschikking eigenaar onder de kortlopende schulden "Ministerie van Justitie en Veiligheid (Directie Regie Migratieketen)". De mutatie in het vermogen ter beschikking eigenaar volgt ná resultaatbestemming. Een nadere toelichting op het kasstroomoverzicht is opgenomen bij de betreffende toelichtingen op de balansposten.

2.7.4 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op het COA van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum. De WNT verstaat onder een topfunctionaris de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon als, voor zover voor ons van belang, bedoeld in artikel 1.2 onderdeel h (zelfstandig bestuursorgaan) van de wet. Voor het COA worden alleen de leden van het bestuur gezien als topfunctionarissen.

Bezoldiging bestuur

De beloningen van de topfunctionarissen voor 2020, zijnde de leden van het bestuur, zijn gespecificeerd in onderstaande tabel. Het bezoldigingsmaximum in 2020 voor het COA is € 201.000 (2019: € 194.000). Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband.

Gegevens 2020	De heer M. Schoenmaker	De heer J. Kapteijns
Functiegegevens	Bestuursvoorzitter	Lid van het bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	171.318,73	142.451,77
Beloningen betaalbaar op termijn	21.621,84	20.813,64
<i>Subtotaal</i>	<i>192.940,57</i>	<i>163.265,41</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000,00	€ 201.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	192.940,57	163.265,41
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019	Bestuursvoorzitter	Lid van het bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	15/01 - 31/12	01/11 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 145.945,61	€ 22.624,98
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.376,89	€ 3.326,44
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 165.322,50</i>	<i>€ 25.951,42</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 186.558,90	€ 32.421,92
Bezoldiging	€ 165.322,50	€ 25.951,42

Voor de leden van het bestuur wordt het bezoldigingsmaximum 2020, zoals bepaald in de WNT, niet overschreden.

Er zijn geen overige topfunctionarissen die in 2020 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2020 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld. Het COA heeft in 2020 een uitbetaling gedaan aan een voormalig bestuurder. Dit betreft een saldo dat opgebouwd is bij werkgevers voorafgaand aan indiensttreding bij het COA voor aldaar opgebouwd verlofsparen. Het COA heeft hetzelfde bedrag uitbetaald op een geblokkeerde bankrekening, als wat ontvangen is bij

indiensttreding. De uitbetaling betreft geen bezoldiging en is daarom niet verantwoord in bovenstaand overzicht.

Den Haag, 16 maart 2021

Het bestuur van het COA,

Milo Schoenmaker
voorzitter van het bestuur

Joeri Kapteijns
lid van het bestuur en plv. voorzitter

3. Overige gegevens

In de bekostigingsafspraken 2020 is opgenomen dat de ‘overige gegevens’ als onderdeel van de jaarverantwoording van het COA opgenomen worden. Dit hoofdstuk bestaat uit de gebeurtenissen na balansdatum en de controleverklaring.

3.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen na balansdatum moeten op basis van de verslaggevingsstandaarden opgenomen worden in de toelichting als onderdeel van de jaarrekening (artikel 2: 380a BW). COA wijkt hier echter van af. Conform de bekostigingsafspraken COA 2020 zijn de gebeurtenissen na balansdatum onderdeel van de overige gegevens.

Na de balansdatum hebben zich geen materiële gebeurtenissen voorgedaan die noodzaken tot een bijstelling van de financiële verantwoording per 31 december 2020.

3.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers

VERKLARING OVER DE IN DE FINANCIËLE VERANTWOORDING OPGENOMEN JAARREKENING 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de financiële verantwoording 2020 opgenomen jaarrekening (pagina 17 tot en met 54) een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het eigen vermogen van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Controleprotocol 2019 Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2005, de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2020 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020, in alle materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals de Regeling vaststelling Controleprotocol 2019 Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2005 en de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2020.
2. De rekening van baten en lasten over 2020.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons goedkeurend oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van de impact van het coronavirus

In de toelichting op de jaarrekening heeft het bestuur op pagina 23 van de jaarrekening, onder paragraaf 'Financiële relatie met het Ministerie van Justitie en Veiligheid', de onzekerheden rondom de inschatting van de bezetting beschreven. De solvabiliteits- en liquiditeitsratio's zijn in 2020 teruggelopen en door de ontwikkelingen van het coronavirus is het effect op de financiële positie onzeker. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

VERKLARING OVER DE IN DE FINANCIËLE VERANTWOORDING OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag.
- De overige gegevens.
- Specifiek benoemde bijlagen bij de jaarrekening (bijlage 1 t/m 4).
- Overige bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Regeling vaststelling Controleprotocol 2019 Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2005, de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2020 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling vaststelling Controleprotocol 2019 Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2005, de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2020 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens de specifiek benoemde bijlagen en de overige bijlagen, in overeenstemming met de Regeling vaststelling Controleprotocol 2019 Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2005, de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2020 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Nederlands Recht, waaronder de Regeling vaststelling Controleprotocol 2019 Centraal Orgaan opvang Asielzoekers, het Subsidiebesluit Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2005, de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang Asielzoekers 2020 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Tevens is het bestuur van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de voor het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers relevante wet- en regelgeving, zoals vastgelegd in de Regeling vaststelling Controleprotocol 2019 Centraal Orgaan opvang Asielzoekers.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Centraal Orgaan opvang Asielzoekers in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Centraal Orgaan opvang Asielzoekers haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Centraal Orgaan opvang Asielzoekers.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Centraal Orgaan opvang Asielzoekers haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een Centraal Orgaan opvang Asielzoekers haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 16 maart 2021

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. V.W.J.A. van Stijn RA MGA

Bijlagen

Bijlage 1 Opbrengstverantwoording opdrachtgever 2020

Algemeen

Het bijdragerecht (de afrekening) wordt vastgesteld volgens de tussen het ministerie van Justitie en Veiligheid en het COA afgesproken afrekensystematiek in de Bekostigingsafspraken Centraal Orgaan opvang asielzoekers 2020 en het Accountantsprotocol 2019.

Bij de afrekening wordt onderscheid gemaakt tussen producten en overige kosten. Van belang hierbij is het aantal bestelde producten (opgenomen in de beschikking en de aanvullende beschikkingen) en het gerealiseerde aantal producten. De kosten van de regelingen (onderdeel van de producten) worden afgerekend op grond van de werkelijke kosten. De overige kosten worden in de meeste gevallen op basis van de werkelijke kosten afgerekend. De toelichting op de afrekening gaat hier verder op in.

Aantallen 2020

In de volgende tabel staan de bestelde en gerealiseerde processen/producten die van belang zijn voor de afrekensystematiek.

Aantallen 2020	Initiele bestelling	Eerste aanv. bestelling	Afrekening	Realisatie	Verreken-eenheid
Proces					
Toelating	8.510	2.401	10.919	10.719	Asielzoekers
Opvang	13.636	1.806	15.446	14.957	Asielzoekers
Terugkeer	1.000	189	1.191	1.185	Asielzoekers
Amv	471	3-	474	399	Asielzoekers
	23.617	4.393	28.030	27.260	
Product					
COL	800	114	917	859	Minimale bestelling, Asielzoekers
POL	7.710	2.287	10.002	9.860	Minimale bestelling, Asielzoekers
AZC	13.400	1.769	15.173	14.678	Asielzoekers
IBO	46	-	46	22	Minimale bestelling
AMG / LRV / GV2	190	37	227	257	Asielzoekers
VBL	200	-	204	207	Minimale bestelling
GLO	800	189	987	978	Asielzoekers
POL-AMV	225	1	246	242	Minimale bestelling, Asielzoekers
AMV-binnen AZC	36	1-	31	23	Asielzoekers
AMV-buiten AZC	170	3-	157	122	Asielzoekers
Beschermde opvang	40	-	40	12	Minimale bestelling
Hervestigde vluchtelingen	500	-	500	303	Instroom hervestigde vluchtelingen
RVB	75	-	75	47	Minimale bestelling, aantal beschikkingen rvb

In de kolom afrekening staat welk aantal per proces/product wordt afgerekend. Bij een aantal producten wordt rekening gehouden met een minimale bestelling. Bij andere producten is de realisatie alleen leidend als deze hoger is dan de aanvullende bestelling. Daarbij wordt gekeken naar standen op de 1^e van de maand.

In de kolom realisatie staat het aantal werkelijk gerealiseerde processen vermeld en tevens zijn de aantallen van de producten opgenomen. De bezetting HTL is niet opgenomen in dit overzicht omdat deze afgerekend wordt op basis van werkelijke kosten.

Afrekening 2020

De tabel hieronder toont de kosten per proces, per product en de overige kosten. De aantallen komen overeen met de aantallen in de voorgaande tabel. De kostprijzen zijn afgeleid van het kostprijsmodel, zoals overeengekomen tussen het ministerie van JenV en het COA.

Afrekening 2020 (kostprijzen in €, Kosten in € 1.000)	Beschikking 2020			Aanvul. beschikkingen 2020		Afrekening 2020			Afrekening
	Aantal	Kostprijs	Kosten	Aantal	Kosten	Aantal	Kostprijs	Kosten	
Proces									
Toelating	8.510	25.174	214.226.870	2.401	57.511.948	10.919	24.908	271.971.685	
Opvang	13.636	23.483	320.217.318	1.806	40.131.101	15.446	23.336	360.441.495	
Terugkeer	1.000	21.344	21.344.400	189	3.767.513	1.191	21.131	25.167.291	
Amv	471	71.462	33.658.737	-3	-636.277	474	70.737	33.529.354	
	23.617	24.959	589.447.325	4.393	100.774.285	28.030	24.656	691.109.825	888.215
Producten									
Hervestigde vluchtelingen	500	4.810	2.405.000	-	-838.000	500	3.134	1.567.000	-
RVB	75	12.804	960.300	-	-975	75	12.791	959.325	-
Overige									
HTL			4.000.000		-			2.519.582	-1.480.418
Ziektekosten nareizigers (mv)			655.200		-			764.400	109.200
Relocatie			1.875.000		-468.750			186.955	-1.219.295
Gesloten gezinsvoorzieningen			301.811		-			301.811	-
Inzet landelijk regio overleg			60.000		-			60.000	-
Flexibilisering Asielketen			123.398		-123.398			0	-
Participatie en Taal			400.000		190.847			590.847	-
Ketenmaniers					50.000			60.530	10.530
AMV 13/14 jarigen					200.000			200.000	-
Time-out plekken					600.000			600.000	-
Nachtopvang Ter Apel					1.523.544			1.523.544	-
Programmakosten afrekening werkelijk					500.000			1.647.830	1.147.830
Ziektekosten afrekening bezetting					-1.500.000			-3.894.198	-2.394.198
Totaal			600.228.034		100.907.553			698.197.451	-2.938.136

Bij de afrekening zijn de afgerekende aantallen en de kostprijzen van belang. Dit betekent dat de opbrengsten niet afhangen van de werkelijke kosten. Een positief of negatief resultaat op de uitvoering komt ten gunste of ten laste van het eigen vermogen van het COA.

Het COA kent verschillende opvangmodaliteiten. Deze zijn in het kostprijsmodel (en ook in de productenklapper) verdeeld over 6 producten:

1. Toelating
2. Opvang
3. Terugkeer
4. Amv
5. Hervestiging en relocatie
6. Rvb

Met al deze producten draagt het COA zorg voor zowel de materiële als de immateriële kant van opvang. Op basis van de Regeling verstrekkingen asielzoekers (Rva 2005) biedt het COA asielzoekers een veilige en leefbare woonomgeving. Het COA zorgt ervoor dat de basisvoorzieningen geborgd zijn, zoals toegang tot gezondheidszorg en de basismiddelen van bestaan. Met immateriële opvang wordt de begeleiding bedoeld.

Product Toelating

In het product Toelating zijn de opvangmodaliteiten Col en Pol ondergebracht die verband houden met de aanmelding, registratie en toelating van nieuwe asielzoekers in Nederland. Dit zijn kortdurende processen, dus de opvang op deze modaliteiten gaat ook uit van een korte verblijfsduur en snelle doorlooptijd. De werkzaamheden van het COA concentreren zich op de dagelijkse komst en het

vertrek van asielzoekers. Tevens faciliteren COA medewerkers ten behoeve van dit product een aantal activiteiten uit de rust en voorbereidingstermijn (rvt) en de algemene asielprocedure (aa). Deze werkzaamheden zijn voor het COA vooral logistiek en administratief van aard.

Product opvang

In het product Opvang zijn de modaliteiten ondergebracht die opvang bieden aan asielzoekers waarvan voor de meesten de algemene asielprocedure (aa) is afgerond. De opvang in deze modaliteiten is over het algemeen van langere duur dan in het product Toelating. Het is dan ook hier dat de (fasespecifieke en methodische) begeleiding nader opgestart en geïntensiveerd wordt.

- Asielzoekerscentra (AZC); Hier verblijven zowel verblijfsgechtigden die in afwachting zijn van een woning als asielzoekers die in de verlengde procedure zitten. Het grootste deel van de asielzoekers verblijft in een AZC en brengt daar ook de langste tijd door.
- De Intensief begeleidende opvang (IBO). betreft de opvang van asielzoekers die onvoldoende zelfredzaam zijn en/of gedrag vertonen dat binnen de reguliere azc's tot problemen leidt voor zowel de asielzoeker zelf, medebewoners als medewerkers.
- Zelfzorgarrangement, Logeerregeling vergunninghouders, Administratief geplaatsten en Gemeentelijke Versnellingsarrangement (RV, AMG). Iedere asielzoeker in deze modaliteiten ziet op vrijwillige basis af van onderdak bij het COA, dan wel verblijft vanwege medische noodzaak of detentie buiten een opvangvoorziening van het COA.

Product Terugkeer

Plaatsing in een van de terugkeermodaliteiten Gezinslocatie (Gl) of Vrijheidsbeperkende locatie (Vbl) gebeurt met name wanneer asielzoekers zijn uitgeprocedeerd en het recht op opvang is beëindigd. De Rva 2005 is niet (langer) van toepassing. Het voorzieningenniveau is soberder dan in reguliere opvangcentra.

Product Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV)

Hier verblijven alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv), ouder dan 4 jaar en jonger dan 18 jaar. Voor kinderen t/m 14 jaar wordt in eerste instantie bekeken of plaatsing in een gezinsopvang onder verantwoordelijkheid van Nidos mogelijk is. Deze vorm van opvang valt niet onder het product AMV en niet onder verantwoordelijkheid van het COA. Kinderen die niet plaatsbaar zijn in gezinsopvang worden opgevangen door het COA.

In het product amv zijn de volgende modaliteiten opgenomen:

- Procesopvanglocatie AMV (POL-AMV) Een Amv ouder dan 12 jaar (en niet plaatsbaar in een gezinsopvang t/m 14 jaar) wordt na aanmelding in Ter Apel geplaatst in de pol-amv in Ter Apel alwaar de col-processen plaatsvinden. Daarna verhuist het kind naar de pol-amv die het dichtst in de buurt ligt van het ac waar de amv de algemene asielprocedure (aa) doorloopt. Op deze manier kan de amv tijdig op de afspraken verschijnen. Op deze pol-amv vinden ook de activiteiten in het kader van de rust- en voorbereidingstermijn (rvt) plaats.
- Regio opvang (Rgo): Amv's vanaf 17,5 jaar (op moment van afronding aa met als resultaat afwijzing of doorgeleiding naar va) verblijven in een regio in een kleinschalige woonvoorziening op een azc (Rgo1). Amv van 13 tot 17,5 jaar (op moment van afronding aa) verblijven in een kleinschalige woonvoorziening buiten een azc (Rgo2).
- Beschermd Opvang (BO) omvat de opvang van amv in kleinschalige opvanglocaties met intensieve en persoonlijke begeleiding. De BO is gericht op bescherming (teneinde vermissingen te voorkomen), bieden van veiligheid, begeleiding en voorlichting.

Product Hervestigde vluchtelingen

Voorheen werden hervestigde vluchtelingen aangeduid als 'uitgenodigde' vluchtelingen.

Het COA: voert werkzaamheden uit in land van vertrek en biedt opvang en begeleiding gedurende de eerste 48 uur na aankomst in Nederland. voert regie op het inreizen van de hervestigde vluchtelingen uitgevoerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM).

Product Regeling verstrekkingen aan bepaalde categorieën vreemdelingen (Rvb)

De Rvb voorziet in een financiële toelage en dekking van medische kosten voor een aantal categorieën vreemdelingen die, ondanks rechtmatig verblijf, geen recht hebben op Rva of andere verstrekkingen van de overheid. Op grond van de Rvb wordt voor deze categorieën vreemdelingen voorzien in de noodzakelijke bestaansvoorwaarden.

Overige

HTL

Op verzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid is de Extra Begeleidings- en Toezichtslocaties in Hogeveen omgezet in een Handhaving en Toezichtlocatie. In de HTL vangt het COA bewoners op die onvoldoende instaat zijn om zelfstandig te functioneren op een regulier azc en zichzelf en/of anderen tot last zijn. De kosten zijn vooraf ingeschat op basis van de gemiddelde kosten van de twee EBTL's. De locatie wordt afgerekend op basis van werkelijke kosten en deze vallen lager uit, een bedrag van 1,5 mln wordt terugbetaald aan JenV.

Ziektekosten nareizigers

Om verzekeringstechnische redenen moeten nareizigers, die na enkele dagen verblijf in de COL rechtstreeks naar de referent gaan, worden geadmistreerd in de COA-administratie. Totdat deze vreemdelingen de vergunningshouderpas krijgen betaalt het COA de verzekeringspremie. In 2020 bedroeg het aantal gemiddeld 175 en de kosten € 0,8 miljoen. Dit wijkt iets af van de beschikking en daarom wordt 0,1 mln extra afgerekend.

Relocatie

Tussen Turkije en de EU zijn afspraken gemaakt. Onderdeel van de afspraken is de verplichting om asielzoekers uit Turkije naar Europa te laten overkomen via een versnelde vorm van hervestiging. De aantallen zijn aanzienlijk, door corona, aanzienlijk achter gebleven bij de verwachting aan het begin van het jaar. In 2020 ging het om 127 vluchtelingen. Daarnaast zijn de eerste 49 vluchtelingen uit Moira aangekomen. Het beschikte bedrag was aanzienlijk hoger dan de werkelijke kosten, een bedrag van € 1,2 mln. zal worden terugbetaald.

Gesloten gezinsvoorziening Zeist

Het COA is door de het ministerie verzocht om met de DJI samen te werken in de gesloten gezinsvoorziening te Zeist. Vanaf 1 oktober 2014 stelt het COA hiervoor medewerkers beschikbaar en het COA ontvangt daarvoor een vast bedrag van € 0,3 mln.

Inzet landelijke regie overleg:

Voor de analyse capaciteit ten behoeve van het LRO is een vast bedrag toegekend van € 0,06 miljoen.

Participatie en Taal:

Op 19 september 2019 heeft het COA een AMIF-subsidie toegekend gekregen voor het project 'Participatie en taal'. Dit project loopt tot 31 december 2021. Met dit project stimuleert het COA bewoners om vanaf de eerste dag bezig te zijn met hun toekomst door kennis, vaardigheden en ervaring op te doen en een netwerk op te bouwen. Voor de cofinanciering is een bedrag beschikbaar gesteld. Voor het jaar 2020 is dit een vaste bijdrage van € 0,6 mln.

Ketenmariniers

Met JenV is afgesproken dat jaarlijks een bedrag beschikbaar wordt gesteld. Deze post wordt afgerekend tegen werkelijke kosten. In 2020 de uitgaves iets hoger geweest dan vooraf ingeschat.

AMV 13/14 jarigen

Sinds 1 september 2020 is het COA, op verzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid, gestart met een aparte opvang van 13- en 14-jarigen die niet volgens het opvangmodel geplaatst kunnen worden bij een opvanggezin van Nidos. Het COA ontvangt hiervoor een vast bedrag van € 0,2 mln.

Time-out plekken

Als gevolg van het Haqbin-arrest is het niet langer toegestaan een maatregel aan overlastgevende asielzoekers op te leggen waarbij de opvang wordt ontzegd. Het COA heeft voor deze groep time-out plekken ingericht en ontvangt hiervoor een vast bedrag van € 0,6 mln.

Nachtopvang Ter Apel

Als gevolg van de coronacrisis is, in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid, samen met de IND, een paviljoen gerealiseerd voor nachtopvang op het voormalige Sindorf Terrein in Ter Apel. Dit paviljoen is noodzakelijk om asielzoekers die nog niet zijn geïdentificeerd en geregistreerd veilig en verantwoord op te kunnen vangen. Voor de bijdrage die het COA levert aan deze opvang is een vast bedrag van € 1,5 mln. toegekend.

Correctie programmakosten

Op basis van de af te rekenen aantallen is de bijdrage voor de programmakosten € 5,3 mln. De werkelijke kosten zijn hoger mede door enkele OHBA uitbetalingen. Hier was in de aanvullende beschikking 2020 rekening nog geen rekening mee gehouden waardoor nog € 1,2 miljoen afgerekend moet worden.

Correctie ziektekosten

In de gehanteerde en afgesproken kostprijzen van de producten is een bedrag opgenomen voor medische kosten. Indien het gerealiseerde aantal van het product lager ligt dan het bestelde aantal van het product, dan worden de medische kosten niet vergoed. In de aanvullende beschikkingen 2020 is rekening gehouden met een te lage terugbetaling. Per saldo resteert nog een terugbetaling van € 2,4 miljoen.

Bijlage 2   Bezettings- en capaciteitsgegevens

De bezetting in de centrale opvang van het COA is weergegeven in onderstaande tabel. De gemiddelde bezetting is toegenomen van 24.611 in 2019 naar 27.302 in 2020.

Bezettingsgegevens: in- en uitstroom		2020	2019	2018
Bezetting centrale opvang (totaal) 1)	1 jan	27.212	22.456	21.044
	gemiddeld	27.302	24.611	21.170
	31 dec	27.723	27.212	22.459
Bezetting proces Toelating	1 jan	11.225	5.929	1.808
	gemiddeld	10.719	8.409	3.307
	31 dec	7.512	11.225	5.929
Bezetting proces Opvang	1 jan	14.374	14.391	16.725
	gemiddeld	14.999	14.366	15.499
	31 dec	18.617	14.374	14.394
Bezetting proces Terugkeer	1 jan	1.139	1.446	1.977
	gemiddeld	1.185	1.282	1.753
	31 dec	1.130	1.139	1.446
Bezetting proces Amv 1)	1 jan	474	690	534
	gemiddeld	399	554	611
	31 dec	464	474	690
Instroom centrale opvang		24.026	36.316	36.598
- Uitgeplaatst naar gemeenten		11.455	12.497	18.348
- Vertrek uit centrale opvang		11.802	18.880	16.722
Uitstroom centrale opvang:		23.257	31.377	35.070
Gemiddelde verblijfsduur centrale opvang (mnd.)		12,7	11,6	12,7
Overige bezettingsgegevens:				
- COL (incl. ongeregistreerden)	gemiddeld	859	684	655
- POL	gemiddeld	9.860	7.725	2.652
- Gezinslocatie	gemiddeld	978	1.102	1.551
- Vrijheidsbeperkende locatie	gemiddeld	207	180	128
- RGO1/RGO2 (incl. Pol amv) incl. bo 2)	gemiddeld	399	554	611
- RVB	gemiddeld	47	66	58
- Hervestigde vluchtelingen	totaal	303	722	523
- Hervestiging vanuit Turkije	totaal	127	1.151	708
- Relocanten Griekenland / Italie / Malta	totaal	49	6	156

Capaciteit

De volgende tabel toont de capaciteitsgegevens over de jaren 2018 tot en met 2020. In de tabel is te zien dat de totale capaciteit toegenomen is in het afgelopen jaar.

Capaciteitsgegevens		2020	2019	2018
Totale capaciteit centrale opvang 1)	1 jan	32.240	31.228	34.693
	gemiddeld	32.479	31.416	31.591
	31 dec	32.456	32.240	31.228
Capaciteit proces Toelating	1 jan	12.793	9.201	4.043
	gemiddeld	12.899	10.937	5.572
	31 dec	12.270	12.793	9.201
Capaciteit proces Opvang	1 jan	16.438	18.542	26.687
	gemiddeld	16.614	17.206	22.092
	31 dec	17.445	16.438	18.542
Capaciteit proces Terugkeer	1 jan	2.011	2.370	2.603
	gemiddeld	1.998	2.222	2.745
	31 dec	1.882	2.011	2.370
Capaciteit proces Amv	1 jan	998	1.115	1.360
	gemiddeld	968	1.051	1.182
	31 dec	859	998	1.115
Overige capaciteitsgegevens:				
- COL	gemiddeld	1.469	1.457	1.520
- POL	gemiddeld	11.430	9.480	3.972
- Gezinslocatie	gemiddeld	1.620	1.763	2.262
- Vrijheidsbeperkende locatie	gemiddeld	378	459	483
- RGO1/RGO2 (incl. Pol amv en BO)	gemiddeld	968	1.051	1.182

Onderstaande tabel toont de opvangcapaciteit ultimo 2020 en de ontwikkeling van het aantal opvanglocaties per modaliteit per jaar van eind 2017 tot en met eind 2020.

Aantal modaliteiten	Opvangcapaciteit 2020	Aantal opvanglocaties per 31/12*			
		2020	2019	2018	2017
AZC	17.178	63	50	52	54
COL	1.558	7	4	4	3
POL	10.712	51	47	26	9
GLO	1.532	6	6	6	7
POL-AMV	391	9	10	16	9
AMV-campus / BO	54	5	5	5	6
KCO	-	-	-	-	-
AMG/ ZZA /LRV/GZZA	267	nvt	nvt	nvt	nvt
RG01/RGO2 1)	414	20	18	17	18
VBL	350	1	1	2	3
Totaal aantal locaties	32.456	162	141	128	109

(*) Een locatie heeft meerdere opvangmodaliteiten; fysiek op 31 december 72 operationele locaties.

1) Regionale Opvang 1 (RG01) is op een AZC, RGO2 is een aparte locatie.

Bijlage 3 Financiële meerjarenoverzichten 2016 – 2020

Meerjarige balans per 31 december (bedragen in € 1.000)	2020	2019	2018	2017	2016
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	868	1.539	1.822	2.248	13.556
Materiële vaste activa					
Grond en terreinen	28.376	28.376	27.210	27.210	24.987
Bedrijfsgebouwen	273.182	262.045	294.797	309.824	303.644
Andere vaste bedrijfsmiddelen	17.437	15.101	15.485	22.706	116.743
Vaste activa in uitvoering	56.702	39.851	15.849	28.912	24.952
	375.697	345.373	353.341	388.652	470.326
Vlottende activa					
Vorderingen					
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	1.335	2.967	-	-	-
Overige vorderingen	1.534	1.798	2.598	1.020	224
Overlopende activa	20.816	25.179	21.082	24.405	30.665
	23.685	29.944	23.680	25.425	30.889
Liquide middelen	51.819	50.648	114.821	148.537	69.903
Totaal activa	452.069	427.504	493.664	564.862	584.674
Passiva					
Egalisatiereserve	32.714	32.500	37.545	39.592	7.861
Wettelijke reserve ontwikkelingskosten	118	320	372	429	6.319
Overige bestemmingsreserves	24.341	27.990	30.974	22.800	41.408
Eigen vermogen	57.173	60.810	68.891	62.821	55.588
Wachtgeld en reorganisatievoorziening	2.406	4.035	5.231	8.535	7.462
Krimpvoorziening	6.199	9.659	16.415	42.781	0
Verlieslatende contracten	-	-	-	-	4.262
Overige voorzieningen	57.340	47.871	42.566	43.280	8.850
Voorzieningen	65.945	61.565	64.212	94.596	20.574
Ministerie van Financiën	160.480	186.400	212.320	238.240	264.160
Langlopende schulden	160.480	186.400	212.320	238.240	264.160
Ministerie van Justitie en Veiligheid	69.193	25.052	44.721	22.552	22.634
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	-	-	493	1.506	5.285
Ministerie van Financiën	25.920	25.920	25.920	25.920	25.920
Belastingen en sociale premies	9.760	8.848	7.655	11.670	9.740
Crediteuren	1.230	495	4.238	2.256	3.297
Overige schulden en overlopende passiva	62.368	58.414	65.214	105.301	177.476
Kortlopende schulden	168.471	118.729	148.241	169.205	244.352
Totaal passiva	452.069	427.504	493.664	564.862	584.674

Rekening van baten en lasten (bedragen in € 1.000)	2020	2019	2018	2017	2016
Baten opdrachtgever (excl. krimp)	697.933	635.846	603.478	753.611	1.030.841
Overige baten	28.706	22.636	24.929	24.399	27.916
Totaal baten	726.639	658.482	628.407	778.010	1.058.757
Personeel	240.062	219.342	201.863	233.302	332.102
Materieel	278.702	248.065	211.643	235.051	435.868
Afschrijvingen	33.835	43.002	52.048	85.433	65.587
Ziektekosten en MOA	105.109	125.106	104.198	126.842	133.228
Programmakosten	6.996	6.611	7.549	68.094	108.798
Financieringslasten/(-baten)	1.012	1.064	1.118	1.171	894
Totaal lasten	665.716	643.190	578.419	749.893	1.076.477
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	60.923	15.292	49.988	28.117	-17.720
Bijzonder resultaat	1.695	-578	-11.252	-1.034	41
Bijzonder resultaat	1.695	-578	-11.252	-1.034	41
Resultaat voor resultaatsbestemming	62.618	14.714	38.736	27.083	-17.679

Bijlage 4   Specificatie Europese subsidies

De inkomsten voor Europese subsidieprojecten worden op basis van het matchingprincipe als opbrengst verantwoord in de periode waarin de kosten gemaakt worden.

In de volgende tabel wordt per project inzichtelijk wat het bedrag is van de oorspronkelijk toegekende subsidie, de definitief toegekende subsidie, de ontvangen voorschotten en de in de exploitatie verantwoorde baten.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de toegekende, lopende, afgerekende en verstrekte voorschotten op projecten met Europese subsidie.

Europese subsidies (bedragen in € 1.000)		van	t/m	Oorspronkelijk toegekend	Definitief toegekend	Verstrekt voorschot (op balans)	Verantwoord baten 2020
Projecten:							
1	Verbeteren leef- en speelomgeving Toegekend bij beschikking kenmerk 2015/512937	22-11-15	22-11-18	1.735	1.735	-	347
2	Opleidingsplan COA en vreemdelingenketen Toegekend bij beschikking kenmerk 2015/513476	22-11-15	22-11-18	1.865	1.731	-	352
3	Samenwerken in de Toekomst Toegekend bij beschikking kenmerk 2015/511476	22-11-15	22-11-18	2.116	1.934	-	409
4	Opvang in Beweging Toegekend bij beschikking kenmerk 2015/511471	1-01-16	1-07-18	1.487	1.487	-	297
5	Veiligheid en Weerbaarheid Toegekend bij beschikking kenmerk 2017/537679	1-11-17	31-10-20	1.203		601	212
6	Project VOORwerk Toegekend bij beschikking kenmerk 2017/537748	19-11-17	18-11-20	1.101		551	295
7	Participatie van Eritreërs Toegekend bij beschikking kenmerk 2017/537737	1-11-17	31-10-20	718		359	268
8	Flexibele maatschappelijk verankerde opvang Toegekend bij beschikking kenmerk 2017/57659	19-11-17	19-11-20	2.094		1.047	1.061
9	Opleidingsplan methodisch werken en begeleiden Toegekend bij beschikking kenmerk 2017/537748	19-11-17	1-11-20	978		489	95
10	Rolmodellen Toegekend bij beschikking kenmerk 2019/539034	1-09-19	1-09-21	416		208	88
11	Alfabetisering Toegekend bij beschikking kenmerk 2019/539103	1-09-19	1-03-21	363		181	67
12	Bewegen naar de toekomst Toegekend bij beschikking kenmerk 2019/541904	1-10-19	1-10-21	1.063		531	137
13	COA opleidingsplan, cyclisch leren Toegekend bij beschikking kenmerk 2019/541907	1-10-19	31-12-21	1.838		919	224
14	Veiligheid, Weerbaarheid, Overlast Toegekend bij beschikking kenmerk 2019/561047	1-07-19	31-12-21	3.000		1.500	629
15	Participatie en taal Toegekend bij beschikking kenmerk/2019/561046	1-08-19	31-12-21	3.000		1.500	721
Totaal generaal projecten				22.977	6.887	7.886	5.202

Bijlage 5   Overzicht afrekening projecten ministerie SZW

Afrekeningen SZW:

Inburgering:	aantal	tarief	totaal
Aantal deelnemers (voor het eerst gestart)	4.502	2.742,00	12.344.484,00
Vaste kosten			358.980,00
Subsidiabel			12.703.464,00
Ontvangen voorschot			12.016.363,00
Nog te ontvangen			687.101,00

Vroege Integratie en participatie:

Activiteit A: Kansrijke koppeling: screening	aantal	tarief	totaal
Deelnemers:	6.452		
Personele kosten	6.452	138,64	894.505,28
Overige kosten	6.452	54,03	348.601,56

Activiteit B: Vroege screening

Deelnemers:	930		
Personele kosten	930	138,57	128.870,10
Overige kosten	930	54,03	50.247,90

Activiteit C: Zinnige dagbesteding: Participatie vanaf dag 1

Deelnemers:	2.035		
Personele kosten	2.035	79,44	161.660,40
Overige kosten	2.035	39,71	80.809,85
Casemanagers			1.283.878,00

Activiteit D: Beleidsadvies (incl materieel)

Personeel			426.601,00
Materieel			95.000,00
			3.470.174,09
Correctie in verband met overschrijding maximum subsidie			-74.830,09
Subsidiabel			3.395.344,00
Ontvangen voorschot			2.716.275,00
Nog te ontvangen			679.069,00

Kijkje in de keuken:

project wordt afgerekend in de jaarrekening 2021

Bijlage 6   Principes Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners

#	Principe	Invulling en operationalisering COA
2.1	Er wordt op basis van het Handvest Publiek Verantwoorden een dialoog met de belanghebbenden van de publiek dienstverlener gevoerd. Een dialoog gebaseerd op wederzijds begrip van elkaars belang. Het bestuur maakt actief gebruik van de dialoog met belanghebbenden om het functioneren en de samenwerking van de publieke dienstverlener in de maatschappelijke, institutionele en professionele omgeving te blijven verbeteren. Het bestuur heeft de verantwoordelijkheid zeker te stellen dat de dialoog met alle betrokken belanghebbenden plaatsvindt en wederzijds tevreden stelt. Onderdeel daarvan is dat kaders van de dialoog bij alle deelnemers bekend zijn. Om mogelijkheden en wederzijdse verwachtingen van de dialoog te verhelderen.	Met verschillende stakeholders zijn periodiek overleggen en bijeenkomsten: - VNG - Vluchtelingenwerk Nederland - Rode Kruis Nederland - COC Nederland - Defence for children - Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) - Burgemeesters - Burgers/omwonenden van locaties
3.1	Elke publieke dienstverlener wordt bestuurd door een goed bestuur, dat collectief verantwoordelijk is voor het succes op de lange termijn van de organisatie.	Conform de Wet COA heeft het COA een bestuur bestaande uit drie leden, onder wie de voorzitter. Het bestuur besluit bij meerderheid van stemmen. Bij het staken van stemmen geeft de stem van de voorzitter de doorslag.
3.2	De voorzitter van het bestuur is verantwoordelijk voor de leiding van het bestuur en zorgt voor het gepast en effectief functioneren van het gehele bestuur.	Dit is geregeld in artikel 3 van het reglement van het bestuur.
3.3	Het bestuur is in staat zijn verplichtingen en verantwoordelijkheden goed uit te voeren. Daarbij is een goede balans binnen het bestuur van kennis van de organisatie en omgeving, ervaring en onafhankelijkheid van belang om verplichtingen en verantwoordelijkheden ten aanzien van de publieke taak gepast en effectief uit te voeren.	Per 15 januari 2019 is de heer dr. M. Schoenmaker aangetreden als bestuursvoorzitter. Per 1 november 2019 is de heer drs. J. Kapteijns benoemd tot bestuurslid. Het bestuur van het COA bestaat ultimo 2020 uit bovengenoemde twee leden. Het bestuur werkt vanuit een collegiaal principe. Verwezen wordt naar het organogram in paragraaf 1.3
3.4	Er is een formele, grondige en transparante procedure voor de benoeming van nieuwe leden van het bestuur.	De werkgeversrol van het bestuur is belegd bij de ambtelijk toezichthouder (SG JenV). Voor de benoeming van nieuwe leden wordt de werkwijze Bureau ABD voor benoeming van leden raad van bestuur van zelfstandige bestuursorganen gevolgd.
3.5	Alle leden van het bestuur kunnen na één termijn worden herbenoemd na een positieve beoordeling van het functioneren in de achterliggende periode. Dit op basis van een formele evaluatie van de prestaties, de herbenoeming wordt gerechtvaardigd door de bewezen prestaties en de betrokkenheid van het betreffende bestuurslid.	Conform de Wet COA worden leden van het bestuur benoemd voor vier jaren. De aftredende leden kunnen ten hoogste tweemaal worden herbenoemd. De ambtelijke toezichthouder voert het functioneringsgesprek met de voorzitter en de leden van het bestuur.
3.6	Alle leden van het bestuur dienen vanaf indiensttreding en gedurende hun dienstverband verzekerd te zijn van voldoende opleiding en het	Dit is onderdeel van het functioneringsgesprek met de ambtelijke toezichthouder.

	regelmatig bijwerken van de noodzakelijke kennis en kunde.	
3.7	Het bestuur verkrijgt tijdig juiste informatie die het bestuur nodig acht voor het uitoefenen van haar functie (het besturen van de organisatie) in een vorm en van een voldoende kwaliteit om in staat te zijn verantwoordelijkheden te vervullen.	Conform de P&C-cyclus wordt maandelijks gerapporteerd over een set van KPI's en ieder tertaal wordt verantwoording afgelegd door de verschillende units over strategische, operationele en financiële zaken. Daarnaast worden tijdens de wekelijkse bestuursvergadering actuele onderwerpen behandeld.
3.8	Een bestuurder vervult geen nevenfuncties die ongewenst zijn met het oog op een goede vervulling van zijn functie als bestuurder van de publieke dienstverlener. Alle nevenfuncties van een bestuurder, anders dan uit hoofde van zijn functie als bestuurder van de organisatie, worden door de bestuurder openbaar gemaakt.	De nevenfuncties van de bestuurders zijn opgenomen in paragraaf 1.8 van het jaarverslag.
3.9	Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen de publieke dienstverlener en leden van het bestuur wordt vermeden. Er worden geen besluiten genomen waarbij tegenstrijdige belangen en/of voordelen van leden van het bestuur spelen, die van materiële betekenis zijn voor de organisatie en/of voor de betreffende leden.	Conform het reglement van het bestuur meldt een lid van het bestuur een (potentieel) tegenstrijdig belang dat van materiële betekenis is voor het COA en/of voor zichzelf terstond aan de voorzitter van het bestuur en aan de overige leden van het bestuur en verschaft daarover gevraagd en ongevraagd alle relevante informatie. Het bestuur meldt dit vervolgens aan de minister en treedt in overleg met de minister.
3.10	Het is voor de vervulling van een geloofwaardige rol als bestuurder van een publiek dienstverlener van groot belang dat er inzicht bestaat over een aantal zaken rond de benoeming, dienstbetrekking en andere daarmee samenhangende zaken zoals genoemd in de Handreikingen onder §3.7.	Verwezen wordt naar de financiële verantwoording, waarin hierover opgave wordt gedaan.
3.11	Het bestuur is verantwoordelijk en draagt er zorg voor dat werknemers zonder rechtspositionele gevolgen de mogelijkheid hebben te goeder trouw te rapporteren over vermeende onregelmatigheden binnen de publieke dienstverlener aan het bestuur of aan een door hem daartoe aangewezen vertrouwensfunctionaris. Vermeende onregelmatigheden die het functioneren van bestuurders betreffen worden gerapporteerd aan de voorzitter van de tegenkracht indien dit binnen de toegekende kaders van de tegenkracht valt en anders aan de vertrouwensfunctionaris. De klokkenluidersregeling wordt in ieder geval op de website van de publieke dienstverlener geplaatst.	De klokkenluidersregeling 'Klachten en Meldingen' staat niet op de website, wel op het intranet van het COA. In het toezichtarrangement is geregeld dat bij vermeende onregelmatigheden die bestuurders betreffen gerapporteerd kan worden aan de toezichthouder. Daarnaast heeft het COA een team van interne vertrouwenspersonen, waar werknemers terecht kunnen met vragen over onder andere integriteit en ongewenst gedag.
3.12	Het bestuur is verantwoordelijk en draagt er zorg voor dat de publieke dienstverlener één of meerdere klachtenregeling(en) heeft. De klachtenregeling is toegankelijk voor iedereen en wordt in ieder geval op de website van de publieke dienstverlener geplaatst.	Het COA heeft een klachtenreglement dat staat op de website en het intranet van het COA. De klachtenregeling voor bewoners en derden is opgenomen op de website van het COA.

4.1	Het bestuur draagt zorg voor een van het bestuur onafhankelijk werkende tegenkracht. Als onderdeel van haar rol in het toezicht op het handelen van het bestuur en/of haar rol in checks and balances bij het handelen van het bestuur denkt en helpt de tegenkracht binnen de kaders van de aan haar toegekende rol constructief mee bij het tot stand komen van de strategie van de organisatie.	Verwezen wordt naar paragraaf 1.3 Governance, waarin het toezicht door het ministerie van JenV en de adviserende rol van de adviesraad COA is beschreven.
4.2	De tegenkracht moet een goede balans kennen van kennis, ervaring, onafhankelijkheid en kennis van de publieke dienstverlener en zijn context. Dit stelt hem in staat de aan hem toegekende verplichtingen en verantwoordelijkheden effectief uit te voeren.	Verwezen wordt naar paragraaf 1.3 Governance, waarin het toezicht door het ministerie van JenV en de adviserende rol van de adviesraad COA is beschreven.
4.3	Alle leden van de tegenkracht krijgen bij hun indiensttreding voldoende opleiding en werken regelmatig hun kennis en kunde bij.	Verwezen wordt naar paragraaf 1.3 Governance, waarin het toezicht door het ministerie van JenV en de adviserende rol van de adviesraad COA is beschreven.
4.4	De tegenkracht voert jaarlijks een formele en grondige evaluatie van het eigen functioneren uit en dat van de individuele leden.	In de spelregels voor het functioneren adviesraad COA is beschreven dat de adviesraad tenminste één keer per jaar op haar werking wordt geëvalueerd.
4.5	Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen de publieke dienstverlener en leden van de tegenkracht wordt vermeden. Er worden geen besluiten genomen waarbij tegenstrijdige belangen en/of voordelen van leden van de tegenkracht spelen, die van betekenis zijn voor de publieke dienstverlener en/of voor de betreffende leden.	In de spelregels voor het functioneren adviesraad COA is opgenomen dat de adviezen van de adviesraad geen bindend karakter hebben en dat van een door de adviesraad uitgebracht advies door het bestuur kan worden afgeweken.
5.1	Het bestuur is verantwoordelijk voor het bepalen van de aard en omvang van de belangrijke risico's die men wil nemen om de strategische, publieke en maatschappelijke doelen te bereiken. Het bestuur moet een systeem van risicomanagement en interne beheersing onderhouden. Het bestuur bespreekt de risico's en de beheersing ervan in ieder geval met de tegenkracht. Het bestuur spreekt zich uit over de toekomstverwachtingen van de organisatie.	Hiervoor wordt verwezen naar het verslag van de bedrijfsvoering in het jaarverslag. Het systeem van risicomaangement heeft in 2020 een impuls gekregen en wordt in 2021 doorontwikkeld.
5.2	Het bestuur stelt een begroting ten behoeve van het daaropvolgende jaar op.	Jaarlijks wordt conform de Bekostigingsafspraken een begroting opgesteld ter goedkeuring en vaststelling door het ministerie van JenV. Daarnaast wordt een interne begroting opgesteld die geldt als financieel kader voor de units.

5.3	Het bestuur is verantwoordelijk voor een aparte en onafhankelijke positionering van de controllingfunctie in de bedrijfsvoering van de publieke dienstverlener. De controllingfunctie wordt op tijd door het bestuur betrokken bij strategie- en uitvoeringsbesluiten.	De afdeling Concerncontrol onder leiding van een manager Concerncontrol heeft een onafhankelijke positie binnen de organisatie en rapporteert rechtstreeks aan de leden van het bestuur.
5.4	De interne auditfunctie, die een belangrijke rol kan spelen in het beoordelen en toetsen van interne risicobeheersings- en controlesystemen, functioneert onder de verantwoordelijkheid van het bestuur.	De Auditafdeling onder leiding van manager audit heeft een onafhankelijke positie en rapporteert rechtstreeks aan het bestuur.
6.1	Het bestuur geeft een getrouwe, evenwichtige en begrijpelijke waardering van de toestand en de vooruitzichten van de publieke dienstverlener. De tegenkracht ziet erop toe dat het bestuur deze verantwoordelijkheid vervult.	Verwezen wordt naar het jaarverslag in deze financiële verantwoording.
6.2	De tegenkracht is de opdrachtgever van de externe accountant.	Conform de Kaderwet ZBO is het bestuur de opdrachtgever van de externe accountant.
6.3	De externe accountant is in ieder geval aanwezig bij de vergadering van de tegenkracht waarin over de vaststelling of goedkeuring van de jaarrekening wordt besloten. De externe accountant rapporteert zijn bevindingen betreffende het onderzoek van de jaarrekening gelijkelijk aan het bestuur en indien passend in het kader van de aan de tegenkracht toegekende verantwoordelijkheden, aan de tegenkracht.	De externe accountant is aanwezig in de bestuursvergadering waarin de jaarrekening wordt vastgesteld.

Bijlage 7   Strategische risico's en interne beheersing

Strategische risico's

Het COA onderkent een aantal strategische risico's, welke naar de aard horen bij het werk van het COA en de context waarin zij werkt. Een zestal strategische risico's zijn benoemd, te weten:

- Schaalbaarheid van de organisatie;
- Sociale veiligheid en leefbaarheid;
- Kwaliteit en beveiliging van informatie;
- Draagvlak;
- Effectieve en efficiënte bedrijfsvoering;
- Professionaliteit van medewerkers en organisatie.

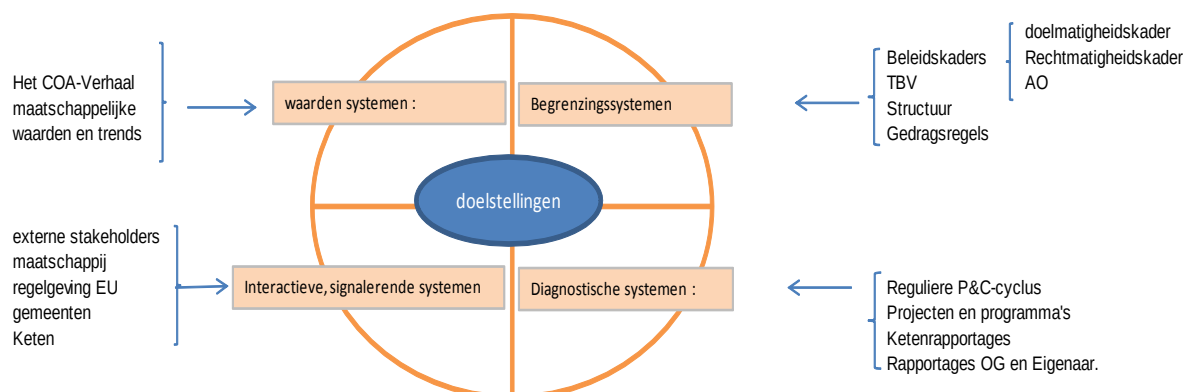
De voorgaande strategische risico's kunnen in meer of mindere mate worden gemitigeerd en beheerst met maatregelen. Het COA actualiseert de risicoanalyse en de beheersingsmaatregelen periodiek. De reguliere taken van interne beheersing zijn in de staande organisatie belegd en over de uitvoering daarvan wordt middels periodieke rapportages en/of verbijzonderde audits gerapporteerd.

- *Het COA is een schaalbare organisatie:*
Om voor elke bewoner een plek te realiseren én doelmatig met de middelen om te gaan dient het COA tijdig en adequaat in te spelen op fluctuaties in de in- en uitstroom van asielzoekers. Op die manier kan het personeelsbestand en de vastgoedportefeuille aansluiten bij de capaciteitsbehoefte en de gewenste kwaliteit. Het COA heeft slechts in beperkte mate invloed op deze fluctuaties, maar probeert hier wel op een gestructureerde wijze op in te spelen. Goede samenwerking met partners is cruciaal. Het COA heeft JenV en het kabinet (commissie Flexibilisering opvang) geadviseerd om een bepaalde omvang van reservecapaciteit aan te houden en om de infrastructuur van landelijk en regionaal overleg met gemeenten (regietafels) in stand te houden. Met deze maatregelen is het risico dat tijdige op- en afschaling bij hoge instroom of bij krimp niet kan worden gerealiseerd binnen bepaalde bandbreedtes gemitigeerd.
- *Het COA draagt zorg voor (sociale) veiligheid en leefbaarheid in de opvang:*
Het COA wil een veilige en leefbare woonomgeving aan al zijn bewoners bieden. Het risico bestaat dat als gevolg van een toenemende instroom van asielzoekers met specifieke problematiek de grenzen aan de opvang wat betreft leefbaarheid en veiligheid van (mede)bewoners, medewerkers en omgeving van locaties worden bereikt. Dit zal leiden tot incidenten op locaties en mogelijk verlies van draagvlak vanuit de bijbehorende negatieve effecten op het imago van het COA. Om dit risico te beheersen investeert het COA veel in vakmanschap van het personeel, in ondersteunende methodieken en specifiek aanbod in samenwerking met partners. Waar nodig worden (tijdelijk) maatregelen genomen in overleg met ketenpartners, gemeente en politie.
- *Het COA beslist op basis van data van hoge kwaliteit en deze data is veilig:*
Informatiebeveiliging is belangrijk in het werk van het COA. Op het gebied van ICT zijn belangrijke maatregelen getroffen om de continuïteit van de dienstverlening te borgen. De informatiebeveiliging is in de basis op orde. Wanneer ondanks de genomen maatregelen incidenten optreden op het gebied van informatiebeveiliging heeft dit (financiële) consequenties vanwege mogelijke claims (Wbp) en het imago van het COA als overheidsorganisatie.

- *Het COA en draagvlak:*
Om als COA te worden gezien als betrouwbare partner en werkgever is een positieve reputatie en imago van belang. Het COA heeft medewerking van de opdrachtgever, lokale overheden (gemeenten, provincies), landelijke politiek, overige betrokken instanties en maatschappij nodig om haar doelen te realiseren. Het risico bestaat dat het COA mogelijk niet voldoende in staat is om aan de verwachtingen te voldoen van deze stakeholders, wat impact heeft op het draagvlak. Bij gebrek aan draagvlak is het vinden nieuwe locaties veel lastiger. Wat kan leiden tot een gebrek aan capaciteit. Het draait immers om de samenwerking met (lokale) partners. Beheersmaatregel ligt op het gebied van landelijke en lokaal stakeholder-management en een passende landelijke communicatiestrategie.
- *Het COA heeft een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering:*
Het COA dient als publiekrechtelijke organisatie te voldoen aan vereisten als efficiency, doelmatigheid en rechtmatigheid. Het risico bestaat dat het COA zich richting opdrachtgever en eigenaar niet kan verantwoorden over het naleven van de vigerende externe wet- en regelgeving en/of het leveren van een product met de gewenste kwaliteit. Het COA heeft een aantal maatregelen genomen om dit risico te verkleinen. Belangrijkste zijn een duidelijke externe afspraak (productenklapper, bekostigingsystematiek), een consistente doorvertaling van wetten en externe afspraken naar interne afspraken en het periodiek auditen van de werking.
- *Het COA is een professionele organisatie met professionele werknemers:*
Voor de uitvoering en het realiseren van de doelen dient het COA te beschikken over voldoende en gekwalificeerde medewerkers. Het risico bestaat dat medewerkers zich onvoldoende ontwikkelen in relatie tot de veranderde eisen die aan hen worden gesteld. Het COA investeert veel in personeelsbeleid dat die professionele houding en vakmanschap ondersteunt, bijvoorbeeld in opleidingen, loopbaanpaden en vitaliteitsbeleid.

Control framework

In het kader van het bewaken van de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van de bedrijfsvoering en het mitigeren van bovenstaande risico's wil het COA nadrukkelijker gebruik maken van een hierop toegesneden controlframework. In 2015 is de eerste aanzet gegeven tot een nieuw besturingsmodel en control framework van het COA. In 2016 zijn op basis van de centrale doelstellingen uit de doelenboom de strategische risico's opnieuw beschreven en gekoppeld aan de doelstellingen, zoals bovenstaand. De doelstellingen en bijbehorende KPI's spelen ook een belangrijke rol in de sturing en verantwoording.

Planning & Control-cyclus

De interne beheersing moet ertoe bijdragen dat het COA de doelstellingen die door middel van de besturing zijn vastgelegd ook daadwerkelijk gerealiseerd worden. Dit is grotendeels geborgd via een reguliere P&C-cyclus. Als onderdeel van de P&C-cyclus hebben unitmanagers een begroting en jaarplan opgesteld. De doelen en de bijbehorende afspraken zijn vastgelegd in managementcontracten (per unit), die door het bestuur zijn vastgesteld. Per tertaal heeft de unitmanager schriftelijk verantwoording aan het bestuur afgelegd en toelichting gegeven over de voortgang.

Per tertaal vond de externe verantwoording plaats richting de opdrachtgever en eigenaar van het ministerie van JenV.

Sturing op strategische doelen

- de eenduidige doelenboom is de basis voor alle activiteiten, KPI's, projecten en programma's. Zo fungeert de doelenboom als uniform afwegingskader waartegen die activiteit kan worden afgezet: aan welk doel/resultaat draagt dit bij en in geval van de noodzaak tot prioritering: welke activiteit krijgt dan voorrang.
- in de doelen en de KPI's is een onderscheid in organisatie laag. Elk hiërarchisch niveau heeft zijn eigen set aan aggregeerbare KPI's. Dit maakt het mogelijk dat elke hiërarchische laag zich kan richten op de resultaten en informatie die voor die laag van belang zijn.

